

Svenska Betalningsflöden - Så funkar det

Arbetsgrupp Kontinuitetssäkring
- Fokusgrupp Finansiella Tjänster

Version 7.0 mars 2017

Sammanfattning

Den finansiella sektorns privat-offentliga samverkan (FSPOS) har genomfört en kartläggning av transaktionsflöden i finanssektorn. FSPOS medlemmar är banker, försäkringsbolag, värdepappersbolag, Euroclear Sweden, Bankgirot, NASDAQ OMX, Riksgäldskontoret, Försäkringskassan, Riksbanken, Finansinspektionen samt MSB.

FSPOS Fokusgrupp Finansiella Tjänster (tidigare Arbetsgrupp Betalningsförmedling) initierade under 2008 utredningen då man identifierat ett behov av att skapa en gemensam förståelse för hur transaktionsflöden mellan aktörerna i finanssektorn ser ut. Syftet med utredningen var att kartlägga transaktionsflöden inom finanssektorn. Målet var att skapa processkartor som beskriver flöden av betalningar och betalningsinformation mellan berörda aktörer för vissa betalningstyper.

Tanken är att personer inom de organisationer som ingår i finanssektorn ska kunna använda processkartorna för att föra diskussioner utifrån en gemensam grund. Organisationerna ska även kunna använda materialet för att utbilda i de transaktioner som utförs inom systemet.

De kartlagda transaktionsflödena utgörs av:

1. Girobetalning via Internetbank
2. Betalning som understiger 500 tkr och går via dataclearingen (DCL)
3. Pensionsutbetalning
4. Köp med svenskt bankkort
5. Värdepappershandel: Köp via CCP (*uppdaterat 2016*)
6. Aktieutdelning
7. Betalning från utländsk bank till konto i svensk bank (UTL)
8. Uttag i ATM med svenskt bankkort
9. RTGS-betalning (real time gross settlement) (DOM)
10. Skatteinbetalning genom girobetalning (på fil via Bankgirot)
11. Inbetalning via Autogiro
12. Kontanthering via Bankernas Depå
13. CLS Bank-flöde ("pay-in")
14. CLS Bank-flöde ("pay-out")
15. Leverantörsbetalning via Bankgirosystemet
16. Utbetalning från insättningsgarantin via värdeavier
17. BiR-flöde exemplifierat genom en Swish-betalning
18. BiR - Finansiellt flöde - Insättning
19. BiR - Finansiellt flöde - Uttag
20. Köp med MastercardVISA i Sverige
21. Betalningsflöden avseende derivatclearing Nasdaq - initial och variation margin - SEK flöden
22. OTC-flöde (*ny 2016*)

Kartläggningen har skett genom arbetsmöten och intervjuer med representanter från finanssektorn med tonvikt på de organisationer som deltar i Fokusgrupp Finansiella Tjänster (FG Finansiella Tjänster). Deltagande organisationer i FG Finansiella Tjänster är för närvarande (2016): Bankgirot, Euroclear Sweden, Handelsbanken, Nordea, SEB, Swedbank och Riksgälden.

Sedan den första kartläggningen 2008-2009 har 11 transaktionsflöden tillkommit; flöde nr. 10 och 11 tillkom i januari 2010 och flöde 12-17 tillkom i oktober-december 2013. Flödena har regelbundet setts över och uppdaterats av representanter från FG Finansiella tjänster. Under januari - april 2014 gjordes ett antal mindre justeringar i flöde 12 - 17 tillsammans med uppdateringar av de aktörer och system som beskrivs i rapporten. Under 2015 tillkom flöde 18-21. Under 2016 kartlades och analyserades flöde 22 i samarbete med Fondhandlareföreningens kontinuitetsgrupp och en utförlig uppdatering gjordes av flöde 5.

Utifrån en analys av de transaktionsflöden som kartlagts och redovisas i denna rapport kan direkta och indirekta beroendeförhållanden och riskfaktorer i flödena identifieras. Det kan i sin tur leda till en identifiering av sårbarheter och förslag på förbättringsåtgärder som ytterligare kan stärka finanssektorn.

Denna rapport redovisar den första delen av projektet. Den andra delen av projektet, Sårbarheter och Åtgärdsförslag återfinns i separat bilaga som är klassificerad som GUL INFORMATION.

Versionshistorik

Version	Datum	Innehåll
7.0	2016-12-21	<ul style="list-style-type: none">• 1 nytt flöde har kartlagts (22)• Utförlig uppdatering har genomförts av flöde 5• Beskrivningar av aktörer och system har uppdaterats
6.0	2015-12-14	<ul style="list-style-type: none">• 4 nya flöden har kartlagts (18 - 21)• Beskrivningar av aktörer och system har uppdaterats• Mindre justeringar har genomförts i flöde 8, 10 och 11
5.0	2014-04-01	<ul style="list-style-type: none">• 6 nya flöden har kartlagts (12 - 17)• Beskrivningar av aktörer och system har uppdaterats

Innehållsförteckning

SAMMANFATTNING	2
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	4
INLEDNING	5
BAKGRUND	5
SYFTE OCH MÅL.....	5
UTVALDA TRANSAKTIONSFLÖDEN.....	5
METOD	6
VEM SKA ANVÄNDA PROCESSKARTORNA?	6
HUR SKA PROCESSKARTORNA ANVÄNDAS?.....	6
AVGRÄNSNINGAR	7
BEGREPP	7
KOMPLETTERING	8
TRANSAKTIONSFLÖDEN	9
ANVÄNDARINSTRUKTION	9
PROCESSKARTOR MED TILLHÖRANDE TEXT	11
AKTÖRER OCH SYSTEM	63
BANKGIROT	63
NASDAQ OMX STOCKHOLM	63
STORBANKER	64
RIKSBANKEN	65
RIKSGÄLDEN	66
EUROCLEAR SWEDEN	67
BDB BANKERNAS DEPÅ.....	68
BANKOMAT AB (BAB).....	68
CONTINUOUS LINKED SETTLEMENT BANK (CLS)	69
SWISH.....	69
SWIFT.....	69
VP-NÄTVERK (VPN)	70
BANKID	70

Inledning

Bakgrund

Den finansiella sektorns privat-offentliga samverkan (FSPOS) bildades år 2005 och består av både privata och offentliga aktörer från den finansiella sektorn i Sverige. Medlemmarna är banker, försäkringsbolag, värdepappersbolag, Euroclear Sweden, Bankgirot, NASDAQ OMX, Riksgälden, Försäkringskassan samt Finansinspektionen.

FSPOS Fokusgrupp Finansiella Tjänster (tidigare Arbetsgrupp Betalningsförmedling) identifierade under 2008 ett behov av att skapa en gemensam förståelse för hur transaktionsflöden mellan aktörerna i finanssektorn ser ut. Detta behov har lett till en utredning vars resultat beskrivs i processkartor som sammanställts i det här dokumentet.

Syfte och mål

Syftet med utredningen var att kartlägga transaktionsflöden inom finanssektorn.

Målet var att skapa processkartor som beskriver flöden av betalningar och betalningsinformation mellan berörda aktörer för vissa betalningstyper.

Utvalda transaktionsflöden

Fokusgrupp Finansiella Tjänster (FG Finansiella Tjänster) har kartlagt totalt 22 transaktionsflöden. Urvalet har gjorts utifrån att flödena är, eller på sikt kan komma att bli, samhällsviktiga, har stor påverkan på de centrala betalningssystemen, och/eller är viktiga ur ett slutkundsperspektiv. Flödena är också utvalda i syfte att skildra flera olika typer av flöden mellan flera olika aktörer i sektorn.

De kartlagda transaktionsflödena utgörs av:

1. Girobetalning via Internetbank
2. Betalning som understiger 500 tkr och går via dataclearingen (DCL)
3. Pensionsutbetalning
4. Köp med svenskt bankkort
5. Värdepappershandel: Köp via CCP (*uppdaterat 2016*)
6. Aktieutdelning
7. Betalning från utländsk bank till konto i svensk bank (UTL)
8. Uttag i ATM med svenskt bankkort
9. RTGS-betalning (real time gross settlement) (DOM)
10. Skatteinbetalning genom girobetalning (på fil via Bankgirot)
11. Inbetalning via Autogiro
12. Kontanthantering via Bankernas Depå
13. CLS Bank-flöde ("pay-in")
14. CLS Bank-flöde ("pay-out")
15. Leverantörsbetalning via Bankgirosystemet
16. Utbetalning från insättningsgarantin via värdeavier
17. BiR-flöde exemplifierat genom en Swish-betalning
18. BiR - Finansiellt flöde - Insättning
19. BiR - Finansiellt flöde - Uttag
20. Köp med MastercardVISA i Sverige
21. Betalningsflöden avseende derivatclearing Nasdaq - initial och variation margin - SEK flöden
22. OTC-flöde (*ny 2016*)

Metod

Kartläggningen har skett genom arbetsmöten och intervjuer med representanter från finanssektorn med tonvikt på de organisationer som deltar i FG Finansiella Tjänster. Deltagande organisationer i FG Finansiella Tjänster är för närvarande (2016): Bankgirot, Euroclear Sweden, Handelsbanken, Nordea, SEB, Swedbank, Riksbanken och Riksgälden.

Vem ska använda processkartorna?

Tanken är att personer inom de organisationer som ingår i finanssektorn ska kunna använda processkartorna för att föra diskussioner utifrån en gemensam grund. Organisationerna ska även kunna använda materialet för att utbilda i de transaktioner som utförs inom systemet.

Hur ska processkartorna användas?

Processkartorna beskriver på ett övergripande sätt ett urval av transaktioner i finanssystemet. Enskilda organisationer kan komplettera dessa processkartor med organisationsspecifik information innan de används som internt utbildningsmaterial.

Avgränsningar

Generaliserbarhet

Processkartorna är så pass generella att de, i de fall det finns flera parallella aktörer, inte tar hänsyn till enskilda aktörers särskilda förutsättningar och tillvägagångssätt.

RIX-deltagande banker

Flödena tar inte hänsyn till att vissa banker inte är RIX-deltagare utan "Bank" är att betrakta som en RIX-deltagare om inte annat anges.

Svenska aktörer

Transaktionsflödena avgränsas geografiskt på så sätt att de utgår från det svenska finanssystemets perspektiv. Detta innebär att flödena skildrar deltagande i transaktionsflödena för svenska betalningsprodukter, mellan i huvudsak aktörer i det svenska finanssystemet. I vissa enstaka fall inkluderas utländska aktörer där det är relevant för att illustrera ett särskilt flöde.

Det är i första hand flödet mellan olika aktörer som skildras, även om transaktioner som sker internt hos de olika aktörerna beskrivs i vissa fall.

Transaktionsflöden

Kartläggningen har utgått från befintliga transaktionsflöden i finanssektorn. Enbart transaktionsflöden som enligt gällande affärsavtal kan anses som normala förfaranden behandlas i dessa processkartor, inte redundanslösningar.

Begrepp

"Avveckling" avser överföring av likvid mellan två parter i syfte att lösa deras förpliktelser mot varandra.

"Betaling" avser en bokföring, en debitering på ett konto och en kreditering på ett annat. I dessa transaktionsflöden kategoriseras även ett betalningsuppdrag som betaling då det leder fram till en bokföring.

"Clearing" avser sammanställning och redovisning av två parter ömsesidiga förpliktelser mot varandra.

"Information" avser en överföring eller tillgängliggörande av information, som är relaterad till betalningen, exempelvis en avstämning, ett underlag eller en kontroll relaterad till betalningen.

"Transaktioner" avser här ett samlingsnamn för betalningar, inklusive likvidavveckling och betalningsinformation.

Komplettering

Sedan den första kartläggningen 2008-2009 har åtta transaktionsflöden tillkommit; flöde nr. 10 och 11 tillkom i januari 2010 och flöde 12-17 tillkom i oktober-december 2013. Under 2015 tillkom även flöde 18-21. Under 2016 kartlades och analyserades flöde 22 i samarbete med Fondhandlareföreningens kontinuitetsgrupp och en utförlig uppdatering gjordes av flöde 5.

Samtliga flöden har regelbundets setts över och uppdaterats av representanter från FG Finansiella tjänster.

Transaktionsflöden

Användarinstruktion

Y-axel: Skildrar aktörer som ingår i transaktionsflödet
X-axel: Skildrar inom vilken tidssekvens en viss händelse sker
Cirkel = initiering av process
Numrerad rektangel = Händelse
Dubbel rektangel = Betalning från ett konto till ett annat inom en och samma organisation
Svart rektangel = slut på del av flöde
Pil = Överföring av information eller betalning, internt inom en aktör eller mellan olika aktörer
I = Information relaterad till den betalning som transaktionsflödet beskriver
B = En betalning sker inom ramen för det beskrivna transaktionsflödet

Sekventiell beskrivning

Processkartorna beskriver transaktionsflödena sekventiellt. Med det menas att händelser som sker simultant ligger på samma vertikala axel. Om en händelse sker efter att det har gått en viss tid, kort eller lång, placeras den längre till höger i processkartorna.

Förklarande text

Varje transaktionsflöde föregås av en förklarande text som stegvis skildrar de enskilda händelserna som transaktionsflödet består av. Varje textstycke beskriver en specifik händelse samt vad som sker innan flödet når nästa händelse. Händelserna är numrerade i kronologisk ordning både i processkartorna och i den beskrivande texten.

Typexempel

Varje transaktionsflöde beskrivs med hjälp av ett eller flera typexempel, så som transaktionsflödet "Köp med svenskt bankkort" som beskrivs med hjälp av exemplet "Kunden handlar en vara på en butik i Paris". Förutsättningar för dessa typexempel anges i den ruta som inleder respektive flödestext. Naturligtvis finns det andra exempel på köp med kort och exemplet som behandlas är att betrakta som hjälp för att konkretisera transaktionsflödet, inte som en absolut sanning.

Transaktionsflödets början och slut

Det är omöjligt att helt och hållet avgränsa ett transaktionsflöde från andra transaktionsflöden inom finanssektorn. För att en betalning ska kunna genomföras måste en mängd förutsättningar i form av andra transaktionsflöden fungera.

I denna kartläggning skildras ett exempel på statens inflöde av pengar. Detta sker i form av transaktionsflödet "Skatteinbetalning", som exempelvis behöver fungera för att Försäkringskassans utbetalning av pension (Flöde 3) ska ha täckning. I övrigt illustrerar processkartorna transaktionsflöden som börjar i och med att en aktör/kund initierar ett betalningsuppdrag.

De flöden som processkartorna beskriver tar slut i och med att rätt aktör/kund får in de pengar som betalningen avser på sitt konto. Hur den mottagande aktören sen väljer att disponera pengarna och hur dessa val konkretiseras i form av betalningar är att betrakta som egna transaktionsflöden.

Förkortningar

ATM	Automatic Teller Machine (uttagsautomat)
CCP	Central Counter Party (central motpart)
DCL	Bankföreningens dataclearing (driftas av Bankgirot)
DOM	Domestik betalning (= inrikes)
ES	Euroclear Sweden (f d VPC)
LAK	Likvidavvecklingskonto i SEK, Riksbankskonto som administreras av ES
RIX	Riksbankens system för överföring av kontoförda pengar
RTGS	Real Time Gross Settlement
SCR	Statens Centralkonto i Riksbanken (innehas av Riksgälden)
SWIFT	Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication
UTL	Utlandsclearing

Fler begrepp som är vanligt förekommande i anslutning till de utvalda transaktionsflödena samt information om aktörer och system återfinns i avsnitt Aktörer och system.

Processkartor med tillhörande text

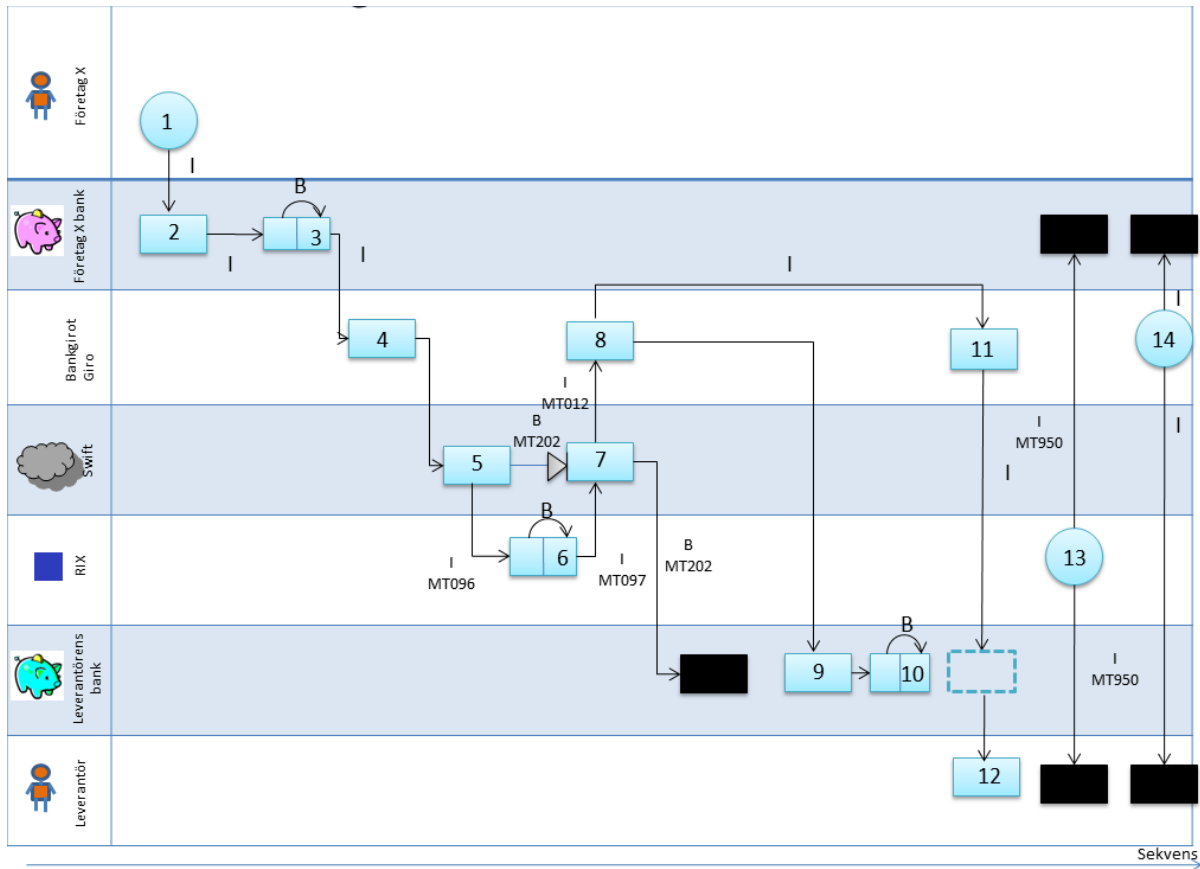
1. Girobetalning via Internetbank

Detta exempel skildrar en betalning (t ex fakturabetalning) från ett företag kallat Företag X, som betalar sin Leverantör via sin Internetbank. Leverantören begär betalning till ett bankgironummer, vanligen via en faktura, och uppmanar betalaren att ange ett OCR-referensnummer eller annan referens i samband med betalningen. Detta för att Leverantören skall kunna identifiera den enskilda betalningen för avstämning av den egna kundreskontran.

1. Företag X registrerar en girobetalning som ska ske till Leverantören en viss dag, via sin internetbank.
2. Registrering av betalning sker hos Företag X bank.
3. Uttag sker från Företag X konto hos Företag X bank och bokförs på Företag X banks internkonto. Företag X bank skickar fil med aktuella betalningar till Bankgirot inför varje avvecklingsomgång.
4. I Bankgirot ställs den inkomna filen i kö (inför nästa clearingtillfälle, 3 gånger per dag klockan 8.31, 12.00 och 15.26). Bankgirot sammanställer clearinguppgifterna för Bankgiroprodukten (BBF fält 72) samt initierar ett SWIFT-meddelande (avvecklingsmeddelande) MT202 ställt till Leverantörens bank med leverans under förutsättning av verkställd avveckling i RIX. Vid stängning av clearingomgången så visas det belopp som ska avvecklas i Clearinginformationssystemet hos deltagarna. Clearingomgången stänger och blir definitiv 20 minuter innan avtalad avvecklingstid.
5. SWIFT tar emot information om betalningen(MT202) som läggs i vänteläge i avvaktan på avveckling i RIX och skickar en kopia av betalningen (MT096) till RIX.
6. RIX tar emot information om betalningen och utför avveckling mellan Företag X bank och Leverantörens bank förutsatt att täckning finns på Företag X banks RIX-konto. Pengar flyttas från Företag X banks konto i RIX till Leverantörens banks konto i RIX. Bekräftelse MT097 om att avveckling skett genereras.
7. Efter bekräftelse (M097) från RIX att avveckling skett skickar SWIFT automatiskt betalningen (MT202) vidare till Leverantörens bank och skickar information MT012 till Bankgirot om att avveckling genomförts.

8. Bankgirot erhåller informationen (MT012) om att avveckling genomförts. Bankgirot skapar och skickar krediteringsunderlag till leverantörens bank enligt med deltagarna avtalat schema.
9. Leverantörens bank tar emot krediteringsunderlagsfiler från Bankgirot.
10. Överföring sker, baserat på krediteringsunderlagsfil från Bankgirot, från Leverantörens banks internkonto hos Leverantörens bank till leverantörs konto hos Leverantörens bank. Detta skall enligt Bankgirots produktavtal bokföras utan dröjsmål på mottagarens konto efter att Leverantörens bank mottagit krediteringsunderlagsfil från Bankgirot (punkt nr 9).
11. Bankgirot skapar kreditredovisning till betalningsmottagaren (leverantören) i enlighet med det produktavtal som betalningsmottagaren har avtalat med sin bank om.
12. Leverantören tar emot kreditredovisning om genomförda inbetalningar och stämmer av sin kundreskontra.
13. Kontoutdrag MT950 skickas vid dagens slut av RIX till Företag X banks och Leverantörens banks system för att stämma av dagens RIX-transaktioner.
14. Avstämningsfil skickas vid dagens slut från Bankgirot till Företag X bank och Leverantörens bank för att bankerna ska kunna kontrollera att flödena stämmer.

Processkarta Girobetalning via Internetbank (1):

2. Betalning som understiger 500 tkr och går via DCL

Denna transaktion är en konto till kontobetalning, och skildras till exempel av en löneutbetalning. Löner omfattas av ett särskilt regelverk enligt Bankföreningens avtal om framtida utbetalningsdag.

1a. Exempel: Ett företag skapar en lista med löner som ska betalas ut en viss dag. Företaget överlämnar filen via överenskommet media till företagets bank (Betalarens bank).

1b. Exempel: En kund skapar ett betalningsuppdrag - i sin Internetbank eller på ett bankkontor eller via sin telefonbank - hos sin bank (Betalarens bank) som ska till konto i Mottagarens bank.

2. Betalarens bank behandlar betalningsuppdraget. Exempel: banken läser in lönelistan i sitt betalningssystem. Beroende på när betalningsuppdraget lämnas kan viss tidsfördröjning förekomma.

3. Uttag sker från Företag/kunds konto hos Betalarens bank och bokförs på Betalarens banks internkonto. Valuteringsreglerna kan variera beroende på Företagets/kundens avtal med banken. (En dag innan utbetalningsdagen.)

4. Betalarens bank skickar underlag till DCL, som drifas hos Bankgirot. (Underlaget skall senast gå med i sista filen till Bankgirot klockan 14.25 dagen innan utbetalningsdag.)

5. Bankgirot sammanställer clearinguppgifterna för DCL samt initierar ett SWIFT-meddelande (avvecklingsmeddelande) MT202 ställt till Mottagarens bank med leverans under förutsättning av verkställd avveckling i RIX.

6. SWIFT tar emot informationen om betalningen som läggs i vänteläge i avvaktan på avveckling i RIX och skickar en kopia av betalningen (MT096) till RIX.

7. RIX tar emot informationen om betalningen och utför avveckling mellan Betalarens bank och Mottagarens bank förutsatt att täckning finns på Betalarens banks

RIX-konto. Pengar flyttas från Betalarens banks konto i RIX till Mottagarens banks konto i RIX. (Vid löneutbetalning, 1a ovan, sker avveckling klockan 15.20 dagen innan utbetalningsdagen.) Bekräftelse MT097 om att avveckling skett genereras.

8. Efter bekräftelse från RIX att avveckling skett skickar SWIFT automatiskt betalningen (MT202) vidare till Mottagarens bank och information MT012 till Bankgirot om att avveckling genomförts.

9. När all avveckling i en avvecklingsomgång genomförts skickar Bankgirot en krediteringsunderlagsfil till Mottagarens bank. (Detta sker en dag innan utbetalningsdagen senast klockan 19.00.)

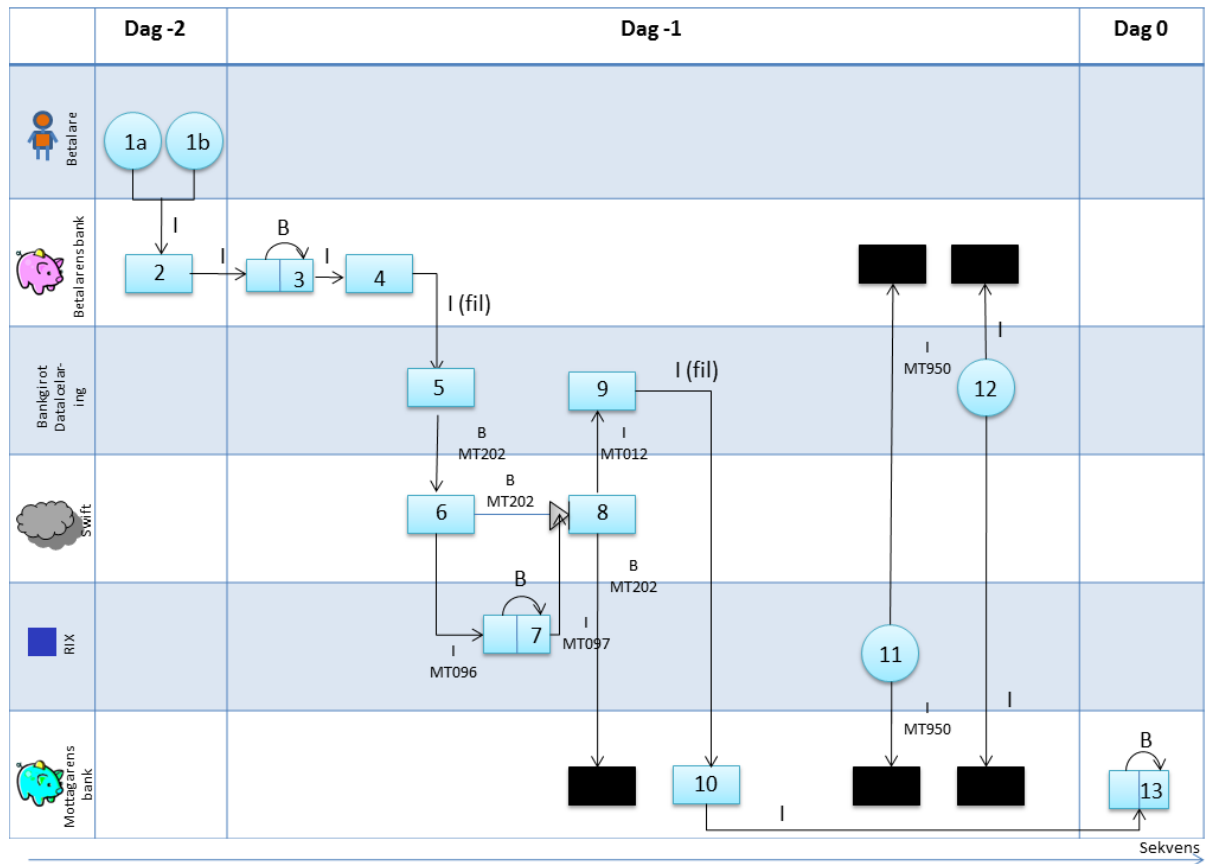
10. Mottagarens bank tar emot krediteringsunderlagsfiler från Bankgirot. Detta sker innan avvecklingsdagen.

11. Kontoutdrag MT950 skickas vid dagens slut från RIX till Betalarens banks och Mottagarens banks system för att stämma av dagens RIX-transaktioner.

12. Avstämningsfil skickas vid dagens slut från Bankgirot till Betalarens bank och Mottagarens bank för att bankerna ska kunna kontrollera att flödena stämmer.

13. Överföring sker, baserat på krediteringsunderlagsfil från Bankgirot, från Mottagarens banks internkonto hos Mottagarens bank till löntagarens (betalningsmottagarens) konto hos Mottagarens bank. (Vid löneutbetalning kommer pengarna in på löntagarens konto senast dagen innan utbetalningsdagen, men är tillgängliga för löntagaren först 00.01 utbetalningsdagen.)

Processkarta Betalning som understiger 500 tkr och går via DCL (2):

3. Pensionsutbetalning

Exemplet avser utbetalning av allmän pension. Staten har för närvarande tecknat ramavtal med fyra banker (ramavtalsbank). AP fonden finansierar pensionsutbetalningar. Pensionsmyndigheten anlitar Försäkringskassan (FK) för utbetalningar. FK har avropat betalningstjänster från för närvarande tre ramavtalsbanker varav en av dessa för hantering av flöden till andra banker (se flöde 3b-13b för denna hantering). (Två ramavtalsbanker för utbetalningar och en ramavtalsbank för inbetalningar)

1. Försäkringskassan skickar fil med information till Ramavtalsbank om att de vill göra en pensionsutbetalning till en medborgare som är pensionär och kund i en bank i Sverige. (Detta sker cirka 6-7 dagar innan utbetalning.)

2. Kontroll och behandling sker i Ramavtalsbanken.

Beroende på i vilken bank mottagaren har sitt konto tar flödet här två vägar. För Mottagare med konto hos en av ramavtalsbankerna se a. För Mottagare med konto hos en bank som inte har ramavtal se b.

3a. Överföring sker från Försäkringskassans konto hos Ramavtalsbanken till Mottagarens konto hos samma bank. (Enligt statens ramavtal skall pengarna ha kommit in på Mottagarens konto senast dagen innan pensionsutbetalningsdagen, men är tillgängliga för Mottagaren först 00.01 utbetalningsdagen.) (Se14. för fortsättningen på flödet.)

3b. Uttag sker från Försäkringskassans konto hos Ramavtalsbanken och bokförs på Ramavtalsbankens internkonto. (En dag innan pensionsutbetalning.)

4b. Ramavtalsbanken skapar en dataclearingfil och skickar den till Bankgirot.

5b. Bankgirot sammanställer clearinguppgifterna för DCL samt initierar ett SWIFT-meddelande (avvecklingsmeddelande) MT202 ställt till Mottagarens bank med leverans under förutsättning av verkställd avveckling i RIX.

6b. SWIFT tar emot information om betalningen som läggs i vänteläge i avvaktan på avveckling i RIX och skickar en kopia av betalningen (MT096) till RIX.

7b. RIX tar emot informationen om betalningen och utför avveckling mellan Ramavtalsbanken och Mottagarens bank förutsatt att täckning finns i Ramavtalsbanken. Pengar flyttas från Ramavtalsbankens konto i RIX till Mottagarens banks konto i RIX. Bekräftelse MT097 om att avveckling skett genereras.

8b. Efter bekräftelse från RIX att avveckling skett skickar SWIFT automatiskt betalningen (MT202) vidare till Mottagarens bank och skickar information MT012 till Bankgirot om att avveckling genomförts.

9b. När all avveckling i en avvecklingsomgång genomförts skickar Bankgirot krediteringsunderlagsfil till Mottagarens bank.

10b. Mottagarens bank tar emot krediteringsunderlagsfiler från Bankgirot.

11b. Kontoutdrag MT950 skickas vid dagens slut från RIX till Försäkringskassans ramavtalsbank och Mottagarens bank för att stämma av dagens RIX-transaktioner.

12b. Avstämningsfil skickas från Bankgirot till Försäkringskassans ramavtalsbank och Mottagarens bank för att bankerna ska kunna kontrollera att flödena stämmer.

13b. Överföring genomförs, baserat på krediteringsunderlagsfil från Bankgirot, från Mottagarens banks internkonto hos Mottagarens bank till mottagarens konto. (Enligt statens ramavtal skall pengarna ha kommit in på Mottagarens konto senast dagen innan pensionsutbetalningsdagen, men är tillgängliga för Mottagaren först 00.01 utbetalningsdagen.) Ingen återrapportering av effektuerade utbetalningar sker från ramavtalsbank, endast de poster som **inte** effektuerats återredovisas i form av en returfil.

I fortsättningen redovisas det efterföljande flödet som sker efter att betalningen kommit pensionsmottagaren tillhanda. Detta flöde slutför transaktionen och är likadant för a och b.

Överföring mellan ramavtalsbanken och statens centralkonto i Riksbanken

14. Överföring sker från Riksgäldens toppkonto hos samtliga Ramavtalsbanker till Försäkringskassans konto hos samma bank. Information om betalning SWIFT-meddelande (MT941) skickas till Riksgälden.

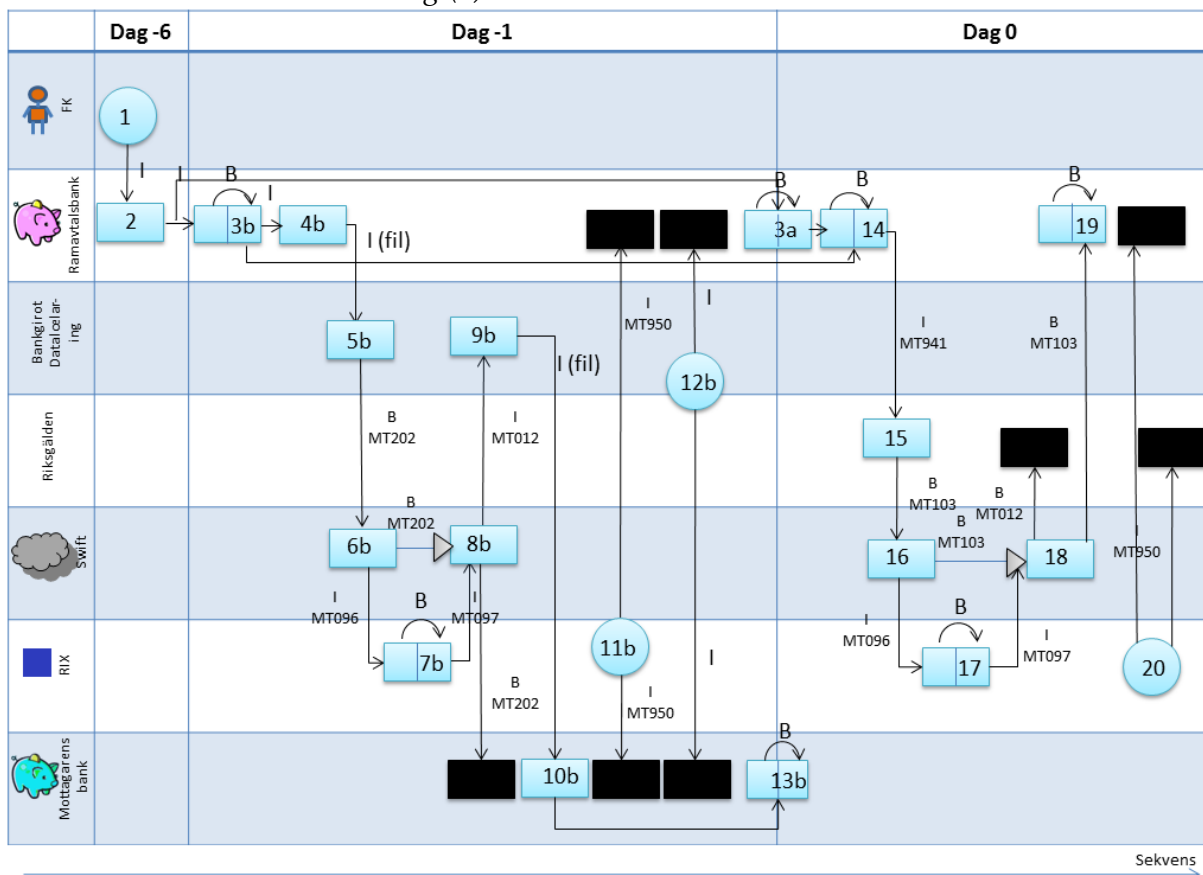
Här börjar en RTGS-betalning, se transaktionsflöde 9

15. Riksgälden initierar i sina interna system ett SWIFT-meddelande (avvecklingsmeddelande) MT103 ställt till samtliga Ramavtalsbanker med leverans under förutsättning av verkställd avveckling i RIX. Detta görs för att reglera den skuld som Riksgälden har till samtliga Ramavtalsbanker.

16. SWIFT tar emot information om betalningen som läggs i vänteläge i avvaktan på avveckling i RIX och skickar en kopia av betalningen (MT096) till RIX.

17. RIX tar emot informationen om betalningen och utför avveckling mellan Statens centralkonto (SCR), som innehas av Riksgälden, och samtliga Ramavtalsbanker. Pengar flyttas från Statens centralkonto i RIX till respektive Ramavtalsbankers konto i RIX. Bekräftelse MT097 om att avveckling skett genereras.
18. Efter bekräftelse från RIX att avveckling skett skickar SWIFT automatiskt betalningen (MT103) vidare till respektive Ramavtalsbank och skickar information MT012 till Riksgälden om att avveckling genomförts.
19. Överföring sker till Riksgäldens toppkonto hos Ramavtalsbanken vilket reglerar den skuld som Riksgälden har till banken. Detta sker senast 15.00 på pensionsutbetalningsdagen.
20. Kontoutdrag MT950 skickas vid dagens slut från RIX till Försäkringskassans ramavtalsbank och Riksgälden för att stämma av dagens RIX-transaktioner.

Processkarta Pensionsutbetalning (3):

4. Köp med svenskt bankkort

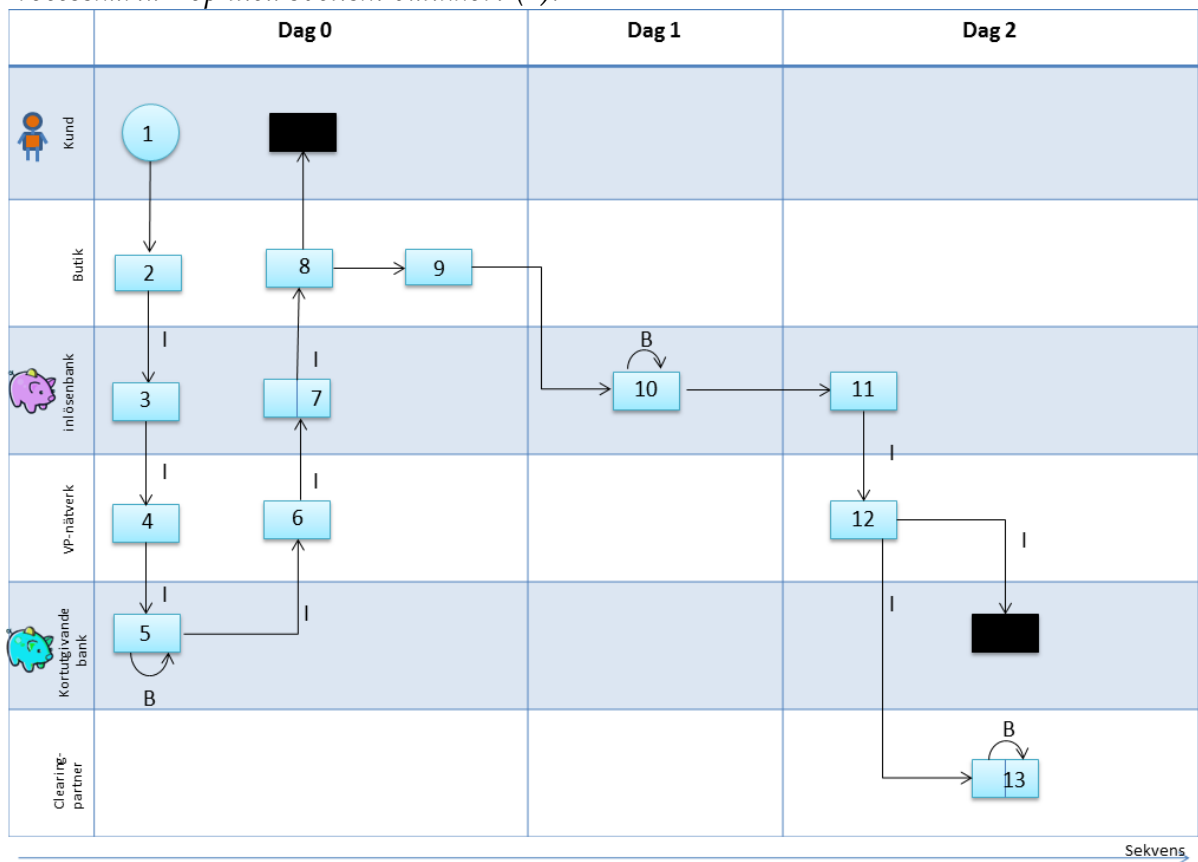
Exemplet avser en svensk kund som handlar en vara i Paris med ett chipförsett svenskt bankkort (VISA eller Mastercard) utfärdat av Kortutgivande bank. Köpet sker i EUR.

1. Kunden handlar en vara i en butik i Paris med sitt kort.
2. Butiken (med beteckning "Merchant" i det internationella kortsystemet) har ett avtal med en Inlösenbank om att få betalt för transaktioner som genomförs med i det internationella kortsystemet godkända kort. Kortet presenteras i en butiksterminal. Eftersom kortet är ett chipkort kan PIN-koden verifieras lokalt i butiksterminalen. Butiksterminalen skickar en kontrollfråga till Inlösenbanken om tillräckligt belopp (saldokontroll) för att genomföra köpet. Denna kontrollfråga kan beroende av butikens konfiguration gå via en datacentral inom butiken eller extern part som driftar butikens system.
3. Inlösenbanken vidarebefordrar frågan till VP-nätverket.
4. VP-nätverket identifierar kortutgivande bank med hjälp av kortnumret och skickar transaktionen vidare till Kortutgivande banks datasystem.
5. Kortutgivande bank kontrollerar saldot på Kundens konto i sin reskontra. Kortutgivande bank skickar svar till VP-nätverket om att belopp finns på kontot samt reserverar uttaget på kundens konto (auktorisering).
6. VP-nätverket loggar informationen från Kortutgivande bank och skickar svar till Inlösenbanken.
7. Inlösenbanken skickar informationen vidare till butiken.
8. Förutsatt positivt svar från kortutgivande bank skapas en köptransaktion varefter butiken lämnar ut varan till Kunden.
9. Inlösenbanken tar om hand information från butikens dagsavstämning och räknar ut hur mycket butiken ska ha i betalning från korttransaktioner denna dag.
10. Pengar förs över från Inlösenbankens internkonto till butikens konto i Inlösenbanken sedan en avgift (Merchant Service Commission, MSC) dragits av från köpebeloppet. Betalning kan också göras till annan bank.
11. Inlösenbanken skickar en clearingfil till VP-nätverket.

12. VP-nätverket processar clearingfilen och skickar den till Kortutgivande bank och till Clearingpartnern som är clearingmotpart för alla europeiska bankers korttransaktioner med denna typ av kort.

13. Kortutgivande bank betalar till Inlösenbanken via sitt Nostrokonto hos Clearingpartnern efter avdrag för en interchangeavgift.

Processkarta Köp med svenskt bankkort (4):

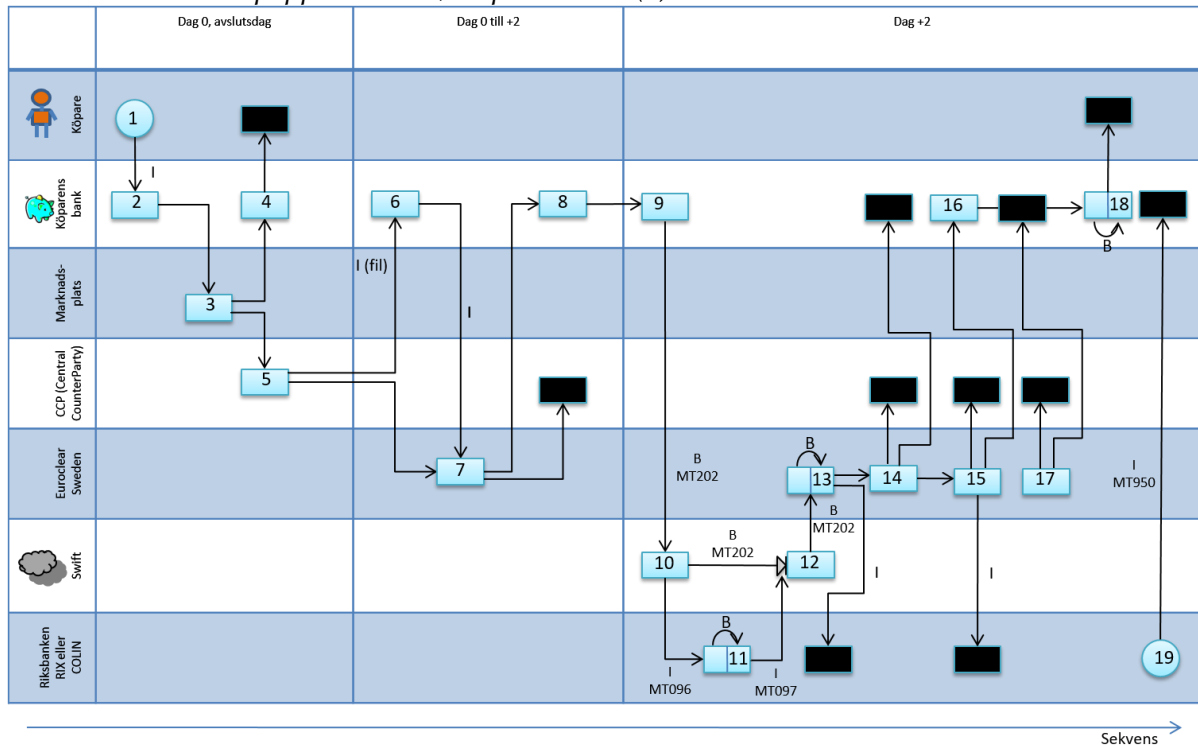
5. Värdepappershandel: Köp via CCP

Exemplet skildrar ett aktieköp via en banks internetsystem. Denna processkarta beskriver transaktionsflödet vid avslut i ett värdepapper som clearas av en CCP. Den centrala motparten träder in som köpare mot säljaren och säljare mot köparen i varje värdepappersaffär. CCP:n reducerar därmed motpartsrisken. Köparens bank i flödet är medlem på: Börsen, CCP och Euroclear.

1. Köparen som är kund i Köparens bank lägger en order via bankens internetsystem för orderläggning avseende köp av en aktiepost (avista).
2. Köparens bank skickar en order till marknadsplatsen via sitt eget handelssystem. Värdepappersinstitut kan handla på flera marknadsplatser.
3. Ordern läggs på marknadsplatsen och det blir ett avslut. Information om avslutet skickas tillbaka till Köparens Bank samt till CCP:n.
4. Köparens bank tar emot en bekräftelse på att avslut har skett. Köparen ser transaktionen i bankens internetapplikation. Banken genererar en avräkningsnota i systemet som kunden kan se i sin Internetbank.
5. CCP:n tar emot informationen om avslutet från marknadsplatsen. CCP:n tar löpande emot denna information under hela dagen. CCP:n beräknar per dag ett netto per värdepapper. CCP:n skickar information till medlemmen på CCP om dagens samlade köp och försäljningar uppdelat per värdepapper. CCP:n skickar även en avvecklingsinstruktion till Euroclear Sweden (ES) med netton både avseende antal och likvid för dagen per värdepapper.
6. Medlemmen på CCP mottar samlad informationen från CCP:n och gör en intern avstämning mot egna uppgifter om dagens affärer. Banken skickar in en avvecklingsinstruktion till ES med netton både avseende antal och likvid för dagen per värdepapper.
7. ES tar emot avvecklingsinstruktioner från medlemmarna och matchar dem i sitt system. ES skickar svar på att matchning skett (/matchningsstatus) till CCP:n och Köparens bank.
8. Köparens bank samt CCP:n mottar matchningsstatus från ES.
9. På avvecklingsdagen skickar Köparens bank en MT202 FINCopy till ES för att täcka upp för sitt samlade behov av avveckling till sitt likvidavvecklingskonto (LAK) i ES.

10. SWIFT tar emot informationen om betalningen som läggs i vänteläge i avvaktan på avveckling i RIX och skickar en kopia av betalningen (MT096) till RIX.
11. RIX tar emot informationen om betalningen och utför avveckling mellan Köparens banks RIX-konto och det RIX-konto som administreras av ES, förutsatt att täckning finns på Köparens konto i RIX. Bekräftelse MT097 om att avveckling skett genereras.
12. Efter bekräftelse från RIX att SEK-avveckling skett skickar SWIFT automatiskt betalningen (MT202) vidare till ES.
13. ES tar emot betalningen MT202 och bokar in pengarna på Köparens banks likvidavvecklingskonto hos ES samt skickar information om betalningen till Riksbankens system COLIN som genererar information till RIX.
14. ES kontrollerar att CCP:n har värdepapper och att Köparens bank förfogar över likviden (täckningskontroll). En klarmarkering (då blir transaktionen oåterkallelig) görs av avvecklingsinstruktionerna och information skickas från ES tillbaka till Köparens bank och till CCP:n om att affären är klar.
15. Avveckling (bokning) sker av dagens klarmarkerade instruktioner (sker tre gånger per dag klockan 10.00, 12.00 och 14.00). Avvecklings-/avstämningssinformation skickas till Köparens bank och CCP:n (efter varje avveckling eller end of day, olika värdepappersinstitut har olika rutiner) samt till Riksbankens system COLIN som genererar information till RIX.
16. Köparens bank och CCP:n tar emot avvecklings-/avstämningssinformation från ES.
17. Euroclear skickar en bokföringsfil till köparens bank och CCP.
18. Köparens bank för över pengar från Köparens konto till bankens internkonto. Pengarna är normalt reserverades redan vid ordertillfället.
19. Kontoutdrag MT950 skickas vid dagens slut från RIX till Köparens bank för att stämma av RIX-transaktionerna.

Processkarta Värdepappershandel, Köp via CCP (5):

6. Aktieutdelning

Exemplet skildrar en aktieutdelning från en emittent till en aktieägares konto i bank.

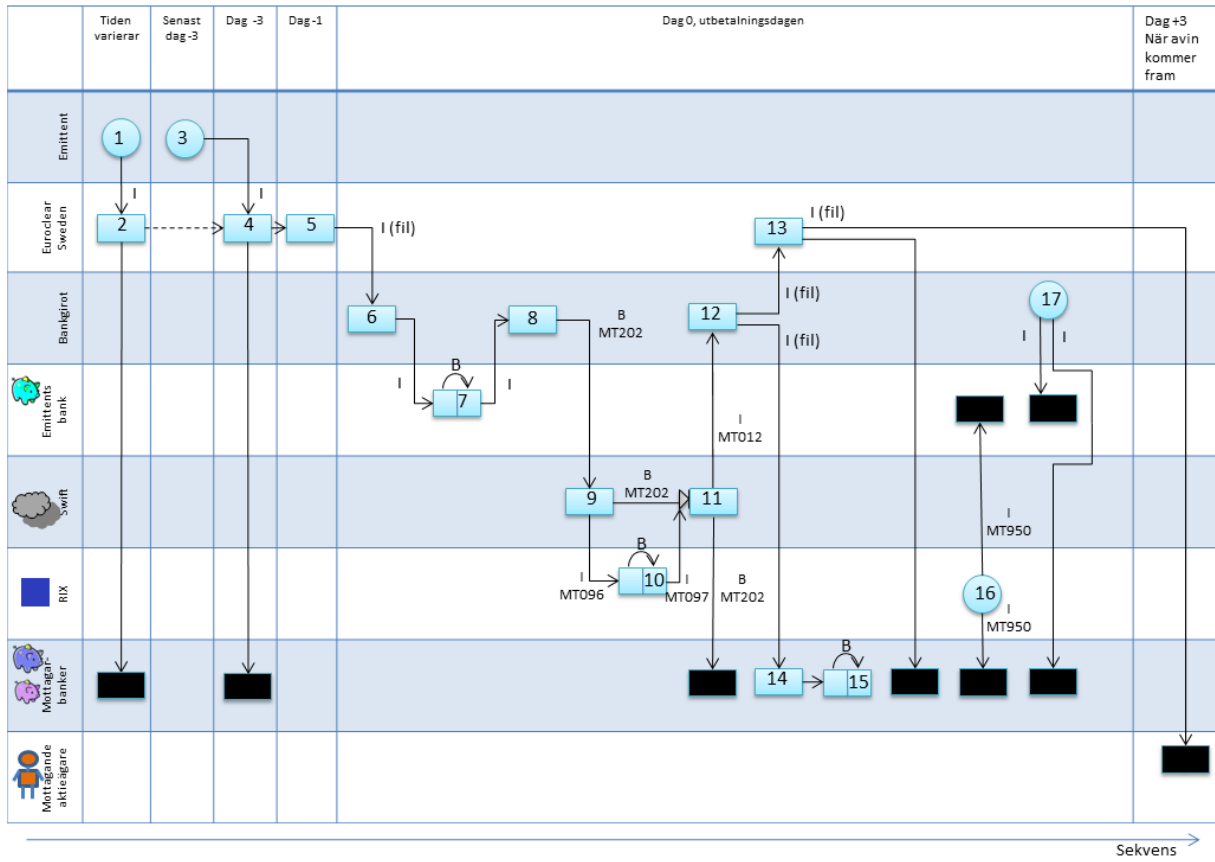
Betalning av utdelning sker via Bankgirot, baserat på de avkastningskonton som finns registrerade på VPC-konton med rätt till aktuell utdelning.

1. Emittenten beställer en utdelningsorder hos ES - via ett internetbaserat system som ES tillhandahåller för emittenterna.
2. ES registrerar en preliminär utdelningsorder i sina interna system samt informerar mottagarbankerna om att preliminär betalning (utdelning) fastställts.
3. Emittenten bekräftar att utdelning ska ske inklusive aktuellt utdelningsbelopp. Bekräftelsen sker via samma internetbaserade system som i 1.
4. ES tar emot bekräftelse på att utdelning ska ske och genomför en utsökning av vilka VP-konton som har innehav av emittentens värdepapper och därmed är berättigade till utdelning. I samband med utsökningen görs en beräkning av utbetalningsbeloppet per VP-konto med hänsyn tagen till eventuell skatt. Uppgifter om utbetalningsbeloppet, avkastningskonto (bankkonto) per VP-konto och vilken bank som avkastningskontot tillhör sammanställs i en fil. Information om att betalning fastställts skickas till mottagarbankerna.
5. ES skickar en fil till Bankgirot med uppgifter om bankkonto, bank och utbetalningsbelopp. Detta sker kvällen före utbetalningsdagen.
6. Bankgirot skickar en förfrågan i filformat till Emittentens bank för att kontrollera att Emittenten har pengar på sitt konto.
7. Emittentens bank gör ett uttag från Emittentens konto som bokförs på bankens internkonto samt bekräftar att täckning finns.
8. Bankgirot erhåller bekräftelse förutsatt att täckning finns i fil. Bankgirot sammanställer clearinguppgifterna samt initierar ett SWIFT-meddelande (avvecklingsmeddelande) MT202 ställt till varje Mottagarbank med leverans under förutsättning av verkställd avveckling i RIX.
9. SWIFT tar emot informationen om betalningen som läggs i vänteläge i avvaktan på avveckling i RIX och skickar en kopia av betalningen (MT096) till RIX.
10. RIX tar emot informationen om betalningen och utför avveckling mellan Emittentens bank och Mottagarbankerna förutsatt att täckning finns på

Emittentens banks RIX-konto. Pengar flyttas från Emittentens banks konto i RIX till Mottagarbankernas konton i RIX. Bekräftelse MT097 om att avveckling skett genereras.

11. Efter bekräftelse från RIX att avveckling skett skickar SWIFT automatiskt betalningen (MT202) vidare till Mottagarbankerna och skickar information MT012 till Bankgirot om att avveckling genomförts.
12. När all avveckling i en avvecklingsomgång gjorts skickar Bankgirot en krediteringsunderlagsfil till Mottagarbankerna och en återredovisningsfil till ES.
13. ES får en bekräftelse från Bankgirot på att utbetalningen av utdelningen är genomförd. ES uppdaterar systemet med att aktieutdelningen är genomförd. ES skickar information via fil till en extern leverantör som skriver ut och skickar avier till de VP-kontohavare som fått utdelning med information om att utdelningen är utbetald.
14. Mottagarbankerna tar emot krediteringsunderlagsfilen från Bankgirot.
15. En överföring sker från Mottagarbankernas internkonton till VP-kontohavare samt depåinnehavares konto i samma bank.
16. Kontoutdrag MT950 skickas vid dagens slut från RIX till Mottagarbankernas och Emittentbankens system för att stämma av dagens RIX-transaktioner.
17. Avstämningsfil skickas från Bankgirot till Mottagarbankerna och Emittentbanken för att bankerna ska kunna kontrollera att flödena stämmer.

Processkarta Aktieutdelning (6):

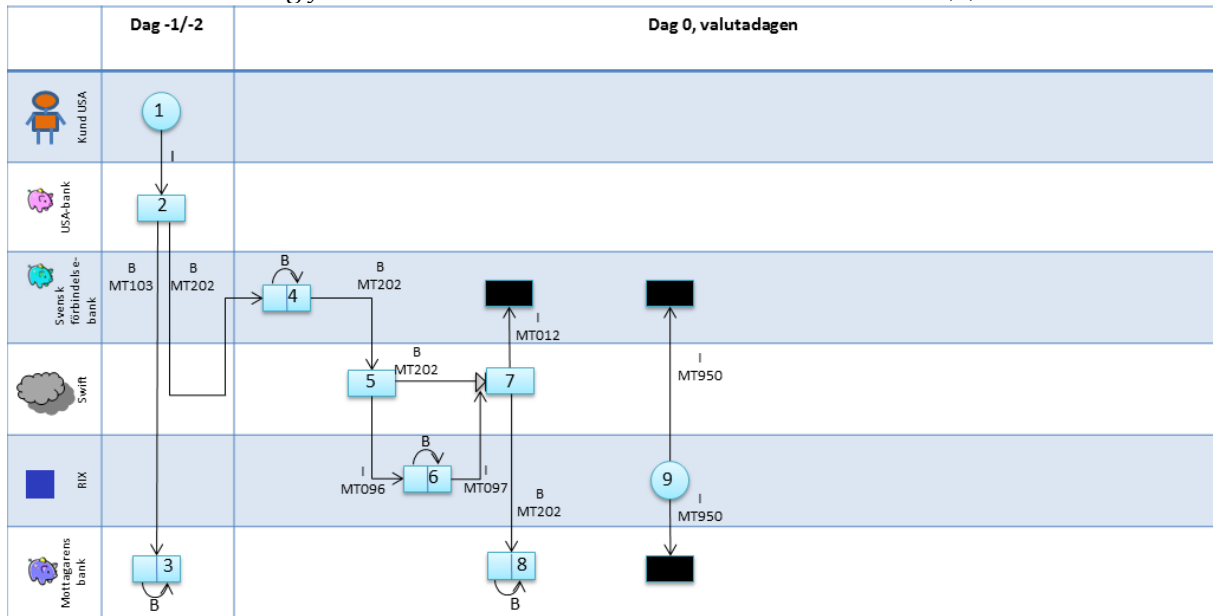
7. Betalning från utländsk bank till konto i svensk bank (UTL)

Exemplet skildrar ett betalningsuppdrag från USA där USA-banken har annan kontorelation än betalningsmottagaren i Sverige. USA-banken har förbindelse med en svensk bank. Betalningsmottagaren är kund i en annan svensk bank. I exemplet sker växlingen från USD till SEK i den amerikanska banken.

USA-banken väljer att skicka betalning med täckning. Om betalning görs utan täckning skickar USA-banken MT103 direkt till korrespondentbanken som genomför en vanlig avveckling i RIX med Mottagarbanken.

1. Kund i USA lämnar ett betalningsuppdrag till sin bank i USA (USA Bank).
2. Växling från USD till SEK. USA-banken initierar ett betalningsuppdrag MT103 till Mottagarens bank samt ett MT202 till sin förbindelsebank.
3. Betalningsuppdraget behandlas i Mottagarens banks system genom bokföring på bankens internkonto.
4. USA bankens lorokonto debiteras av USA bankens svenska bank som initierar ett SWIFT-meddelande (avvecklingsmeddelande) MT202 ställt till Mottagarens bank med leverans under förutsättning av verkställd avveckling i RIX.
5. SWIFT tar emot information om betalningen som läggs i vänteläge i avvaktan på avveckling i RIX och skickar en kopia av betalningen (MT096) till RIX.
6. RIX tar emot informationen om betalningen och utför avveckling mellan den Svenska förbindelsebanken och Mottagarens bank förutsatt att täckning finns i den Svenska förbindelsebanken. Pengar flyttas från den Svenska förbindelsebankens konto i RIX till Mottagarens banks konto i RIX. Bekräftelse MT097 om att avveckling skett genereras.
7. Efter bekräftelse från RIX att avveckling skett skickar SWIFT automatiskt betalningen (MT202) vidare till Mottagarens bank och skickar information MT012 till den Svenska förbindelsebanken om att avveckling genomförts.
8. Mottagarens bank tar emot betalningen (MT103). Banken debiterar internt konto och krediterar kundens konto.
9. Kontoutdrag MT950 skickas vid dagens slut från RIX till den Svenska förbindelsebankens och Mottagarens banks system för att stämma av dagens RIX-transaktioner.

Processkarta Betalning från utländsk bank till konto i svensk bank, UTL (7):

Sekvens →

8. Uttag i ATM med svenskt bankkort

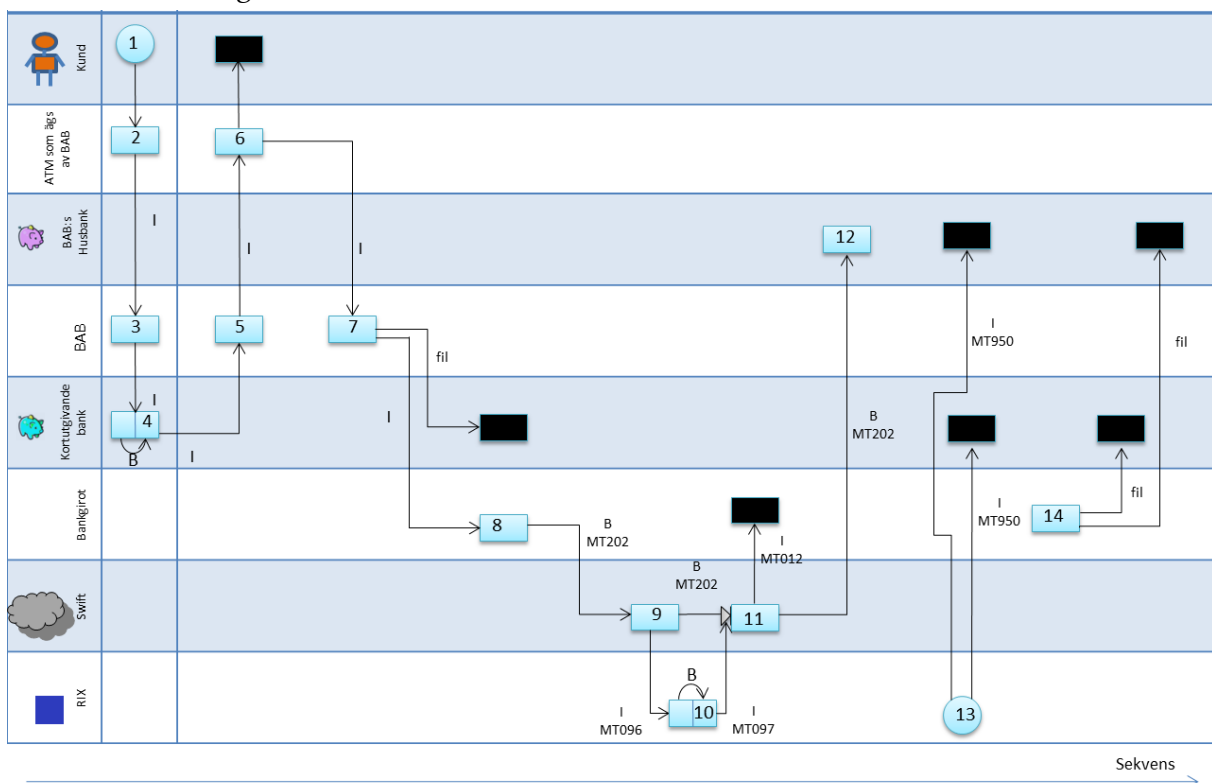
Exemplet avser uttag i svensk automat (ATM) som ägs av Bankomat AB (BAB).

Fortfarande används i begränsad omfattning så kallade bankomatkort, men de är under avveckling varför dessa flöden inte beskrivs.

1. Kunden gör ett uttag med ett Bankkort utfärdat av kundens bank (Kortutgivande bank), i en ATM som ägs av BAB.
2. ATM:en kopplar med hjälp av en särskild kommunikationsdator upp sig mot BAB.
3. BAB behandlar information om uttagsbelopp och använd PIN-kod och skickar baserat på kortnumret transaktionen vidare till Kortutgivande banks datasystem.
4. Kortutgivande bank kontrollerar saldot på Kundens konto i sin reskontra samt PIN-koden i sin säkerhetsdator. Kortutgivande bank skickar svar till BAB om att belopp finns på kontot och att PIN-koden stämmer samt verkställer uttaget från - eller reserverar beloppet på - kundens konto.
5. BAB loggar informationen från Kortutgivande bank och skickar svar till ATM:en.
6. ATM:en lämnar ut pengar till kunden och noterar transaktionen i ATM:ens eljournal samt lagrar informationen för framställande av clearingfil.
7. BAB tillverkar dagligen en clearingfil med bankens samtliga transaktioner som skickas till kortutgivande bank som bearbetar filen. BAB skapar och skickar ett avvecklingsunderlag till Bankgirot.
8. Bankgirot tar emot avvecklingsunderlaget och initierar SWIFT-meddelande (avvecklingsmeddelande MT202) som är ställt till BAB:s husbank med leverans under förutsättning av verkställd avveckling i RIX.
9. SWIFT tar emot information om betalningen som läggs i vänteläge i avvaktan på avveckling i RIX och skickar en kopia av betalningen (MT096) till RIX.
10. RIX tar emot informationen om betalningen och utför avveckling mellan Kortutgivande bank och BAB:s husbank förutsatt att täckning finns på Kortutgivande banks konto i RIX. Pengar flyttas från Kortutgivande banks konto i RIX till BAB:s husbanks konto i RIX. Bekräftelse MT097 om att avveckling skett genereras.

11. Efter bekräftelse från RIX att avveckling skett skickar SWIFT automatiskt betalningen (MT202) vidare till BAB:s husbank och information MT012 till Bankgirot om att avveckling genomförts.
12. BAB:s husbank tar emot betalningen (MT202).
13. Kontoutdrag MT950 skickas vid dagens slut från RIX till Kortutgivande banks och BAB:s husbanks system för att stämma av dagens RIX-transaktioner.
14. Bankgirot sammanställer och skickar avstämningsfiler till Kortutgivande bank och till BAB:s husbank för att bankerna ska kunna kontrollera att flödena från Bankgirot stämmer med kontoutdraget från RIX.

Processkarta Uttag i ATM med svenskt bankkort (8):

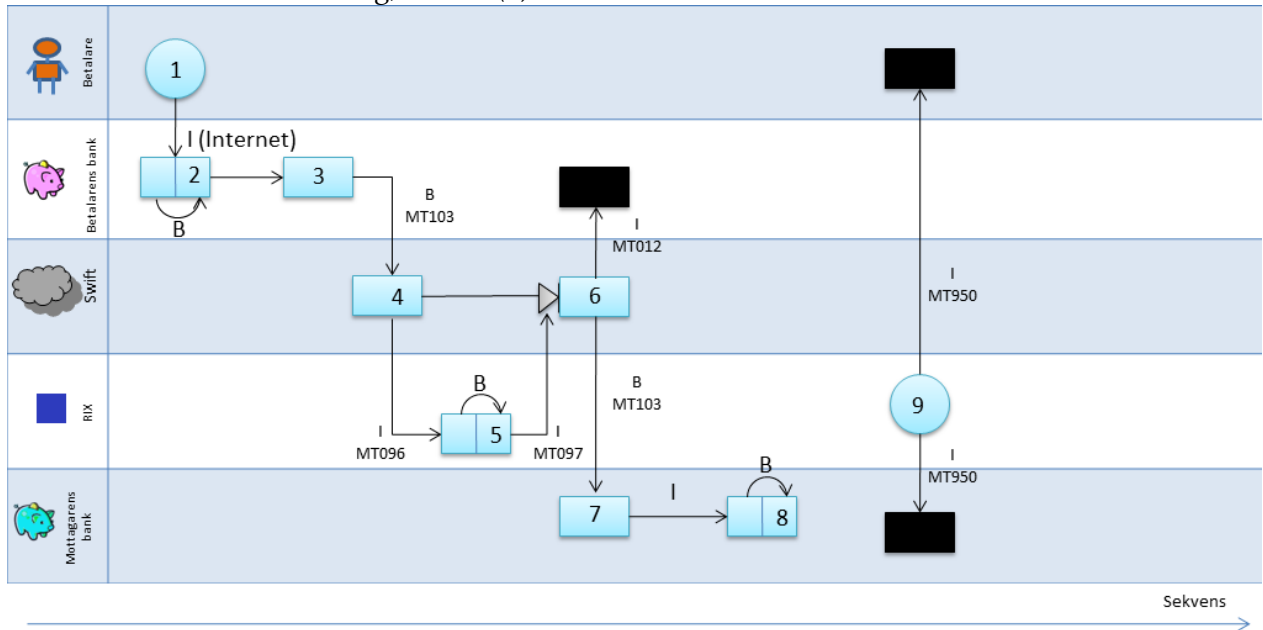

9. RTGS-betalning (DOM)

Exemplet beskriver en betalning på mer än 500 tkr från konto i en bank till konto i en annan bank. RTGS-betalning regleras i Bankföreningens avtal och syftet är att ersätta telefonöverföringar.

1. Ett Företag/Kund (Betalare) initierar en betalning på över 500 tkr via sin internetbank/kontor (telefonbank) till mottagare med konto i Mottagarens bank.
2. Uttag sker från Betalarens konto hos Betalarens bank och bokförs på Betalarens banks internkonto hos Betalarens bank.
3. Betalarens bank initierar utifrån informationen från avsändaren ett SWIFT-meddelande (avvecklingsmeddelande) MT103 ställt till Mottagarens bank med leverans under förutsättning av verkställd avveckling i RIX.
4. SWIFT tar emot informationen om betalningen som läggs i vänteläge i avvaktan på avveckling i RIX och skickar en kopia av betalningen (MT096) till RIX.
5. RIX tar emot informationen om betalningen och utför avveckling mellan Betalarens bank och Mottagarens bank förutsatt att täckning finns i Betalarens bank. Pengar flyttas från Betalarens banks konto i RIX till Mottagarens banks konto i RIX. Bekräftelse MT097 om att avveckling skett genereras.
6. Efter bekräftelse från RIX om att avveckling skett skickar SWIFT automatiskt betalningen MT103 vidare till Mottagarens bank och information MT012 till Betalarens bank om att avveckling genomförts.
7. Mottagarens bank tar emot betalningen (MT103).
8. Överföring sker från Mottagarens banks internkonto hos Mottagarens bank till mottagarens konto hos Mottagarens bank.
9. Kontoutdrag MT950 skickas vid dagens slut från RIX till Betalarens banks och Mottagarens banks system för att stämma av dagens RIX-transaktioner.

Processkarta RTGS-betalning, DOM (9):

10. Skatteinbetalning genom girobetalning (på fil via Bankgirot)

Detta exempel skildrar en inhemsk skattebetalning från ett större företag kallat Skatteinbetalare, som betalar in sin skatt genom en girobetalning som skickas på fil till Bankgirot. Skatteinbetalaren kan även gå via sin Internetbank för att göra inbetalningen av skatt via bankgirot. Skatteinbetalningar från företag utgör den volymmässigt största delen av skatteinbetalningarna.

1. Skatteinbetalaren registrerar senast kl.19.00 dag innan avvecklingen skatteutbetalning i sitt ekonomisystem på motsvarande sätt som andra giroutbetalningar. Skatteinbetalningen ska vara Skatteverket tillhanda nästkommande dag. Uppdrag om att utföra betalning skickas från Skatteinbetalaren till Bankgirot på fil.
2. Betalningen registreras dag innan avveckling hos Bankgirot. Bankgirot sätter betalningen på kö (inför dagens clearingtillfälle, klockan 11.25). Bankgirot skickar en förfrågan om debitering av Skatteinbetalarens konto till Skatteinbetalarens bank.
3. Skatteinbetalarens bank mottar information från Bankgirot och gör en debiteringskontroll samt reserverar angivet belopp på Skatteinbetalarens konto i banken. Därmed förs angivet belopp över från Skatteinbetalarens konto hos banken till Skatteinbetalarens banks internkonto. Om pengar inte finns eller om kontot av annat skäl inte kan debiteras skickar Skatteinbetalarens bank information om det till Bankgirot.
4. Bankgirot sammanställer clearinguppgifterna för Bankgiroprodukten samt initierar ett SWIFT-meddelande (avvecklingsmeddelande) MT202 ställt till Skatteverkets ramavtalsbank för girobetalningar det vill säga Mottagarens bank (fortsatt Skatteverkets ramavtalsbank) med leverans under förutsättning av verkställd avveckling i RIX.
5. SWIFT tar emot information om betalningen som läggs i vänteläge i avvaktan på avveckling i RIX och skickar en kopia av betalningen (MT096) till RIX.
6. RIX tar emot information om betalningen och utför avveckling mellan Skatteinbetalarens bank och Skatteverkets ramavtalsbank förutsatt att täckning finns på Skatteinbetalarens banks RIX-konto. Pengar flyttas från Skatteinbetalarens banks konto i RIX till Skatteverkets ramavtalsbanks konto i RIX. Bekräftelse MT097 om att avveckling skett genereras.

7. Efter bekräftelse från RIX att avveckling skett skickar SWIFT automatiskt betalningen (MT202) vidare till Skatteverkets ramavtalsbank och skickar information MT012 till Bankgirot om att avveckling genomförts (Detta sker efter varje avvecklingstransaktion).
8. När all avveckling i en avvecklingsomgång gjorts skickar Bankgirot krediteringsunderlagsfil till Skatteverkets ramavtalsbank (det vill säga Mottagarens bank).
9. Skatteverkets ramavtalsbank tar emot krediteringsunderlagsfiler från Bankgirot.
10. Överföring sker, baserat på krediteringsunderlagsfil från Bankgirot, från Skatteverkets ramavtalsbanks internkonto till Skatteverkets konto hos Skatteverkets ramavtalsbank.
11. Bankgirot skapar och skickar kreditredovisning till Skatteverket direkt eller via Skatteverkets ramavtalsbank. Bankgirot skapar också debetredovisning till Skatteinbetalaren som skickas direkt eller via Skatteinbetalarens bank.
12. Skatteverket tar emot kreditredovisning om genomförda inbetalningar och registrerar dem i skattekontosystemet.
13. Skatteinbetalaren tar emot debetredovisning om genomförd utbetalning.

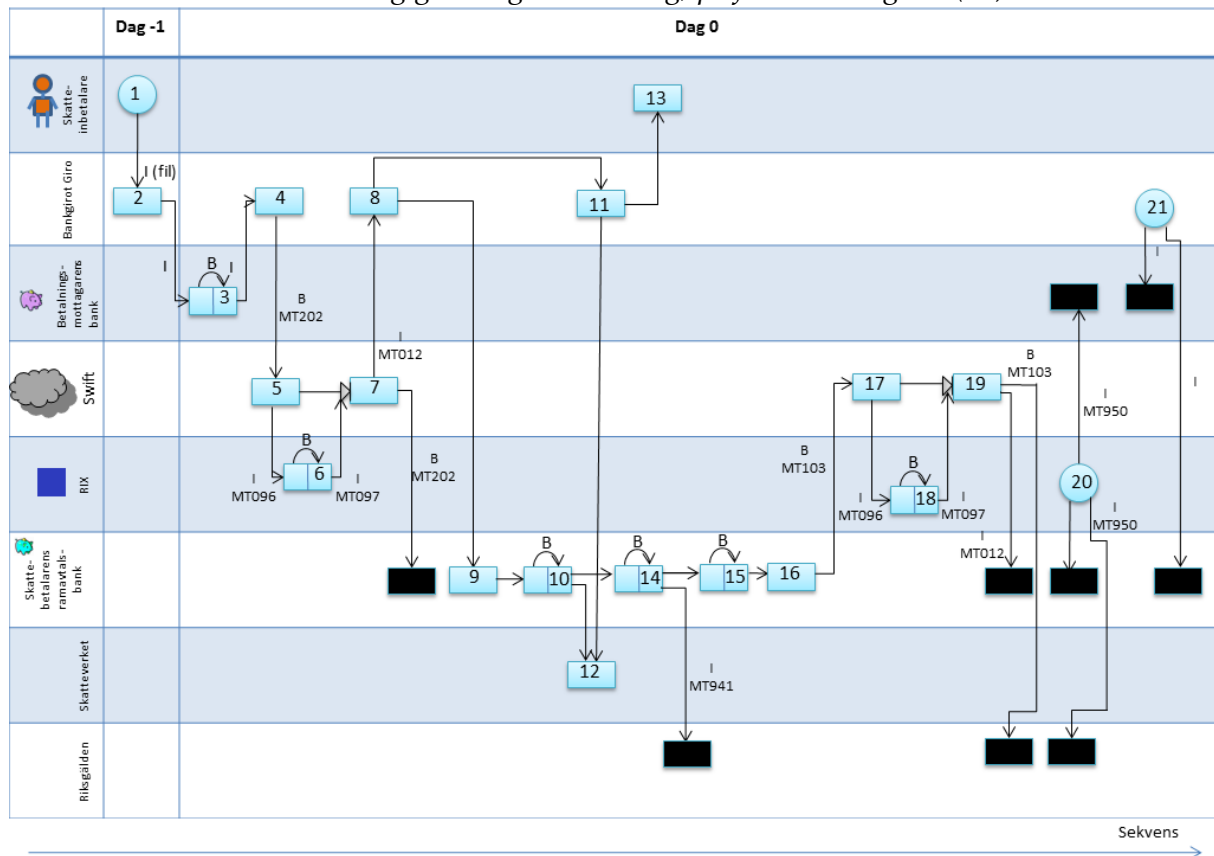
Överföring mellan ramavtalsbanken och statens centralkonto

14. Överföring sker från Skatteverkets konto hos Skatteverkets ramavtalsbank till Riksgäldens toppkonto hos samma bank. Information om betalning (MT941) skickas till Riksgälden. (Detta sker klockan 14.30.)
15. Överföring sker från Riksgäldens toppkonto hos Skatteverkets ramavtalsbank till Skatteverkets ramavtalsbanks internkonto.
16. Skatteverkets ramavtalsbank initierar i sina interna system ett SWIFT-meddelande (avvecklingsmeddelande) MT103 ställt till Riksgälden med leverans under förutsättning av verkställd avveckling i RIX. Detta görs för att reglera den skuld som Skatteverkets ramavtalsbank har till Riksgälden.
17. SWIFT tar emot information om betalningen som läggs i vänteläge i avvaktan på avveckling i RIX och skickar en kopia av betalningen (MT096) till RIX.
18. RIX tar emot informationen om betalningen och utför avveckling mellan Skatteverkets ramavtalsbank och Statens centralkonto (SCR), som innehas av Riksgälden. Pengar flyttas från Skatteverkets ramavtalsbanks konto i RIX till

Statens centralkonto i RIX. (Detta sker senast klockan 15.00.) Riksgälden placerar därefter dessa pengar på dagslånemarknaden. (Detta sker mellan klockan 15.00 och 16.00.)

19. Efter bekräftelse från RIX att avveckling skett skickar SWIFT automatiskt betalningen (MT103) vidare till Riksgälden och skickar information MT012 till Skatteverkets ramavtalsbank om att avveckling genomförts.
20. Kontoutdrag MT950 skickas vid dagens slut till bankernas och Riksgäldens system för att stämma av dagens RIX-transaktioner.
21. Avstämningsfil skickas vid dagens slut från Bankgirot till bankerna för att bankerna ska kunna kontrollera att flödena stämmer.

Processkarta Skatteinbetalning genom girobetalning, på fil via Bankgirot (10):

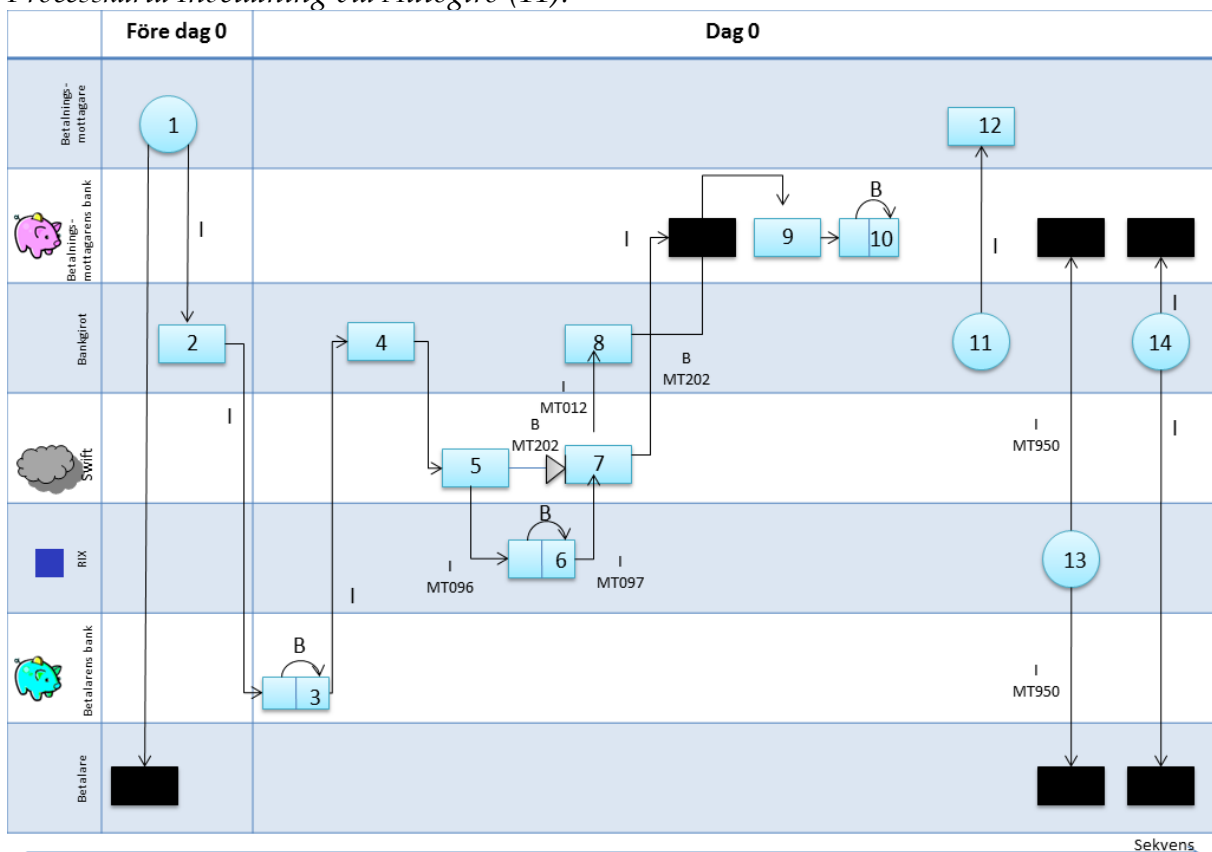
11. Inbetalning via Autogiro

Detta exempel skildrar en betalning från en betalare där betalaren och betalningsmottagaren har avtalat om att använda Autogiro. Betalaren har gett sitt medgivande till att betalningsmottagaren får göra inbetalningar från betalarens bankkonto eller bankgironummer via Autogiro.

1. Betalningsmottagaren skickar en fil med betalningsunderlag för betalningsuppdrag till Bankgirot. Betalningsmottagaren informerar Betalaren om betalningen med till exempel en faktura.
2. Bankgirot sänder ett debiteringsunderlag för debiteringskontroll (täckningskontroll) till Betalarens bank på betalningsdagen.
3. Betalarens bank gör en täckningskontroll. Om det finns pengar på Betalarens konto debiteras Betalarens konto och beloppet krediteras bankens internkonto.
4. Bankgirot sammanställer clearinguppgifterna för Bankgiroprodukten samt initierar ett SWIFT-meddelande (avvecklingsmeddelande) MT202 ställt till Mottagarens bank.
5. SWIFT tar emot information om betalningen(MT202) som läggs i vänteläge i avvaktan på avveckling i RIX och skickar en kopia(MT096) av betalningen till RIX.
6. RIX tar emot information (MT096) om betalningen och utför avveckling mellan Betalarens bank och Betalningsmottagarens bank förutsatt att täckning finns på Betalarens banks RIX-konto. Pengar flyttas från Betalarens banks konto i RIX till Betalningsmottagarens banks konto i RIX. Bekräftelse (MT097) om att avveckling skett genereras.
7. Efter bekräftelse (MT097) från RIX om att avveckling skett skickar SWIFT automatiskt betalningen (MT202) vidare till Betalningsmottagarens bank och skickar information MT012 till Bankgirot om att avveckling genomförts.
8. Bankgirot erhåller informationen (MT012) om att avveckling genomförts. Bankgirot skapar och skickar krediteringsunderlag till betalningsmottagarens bank enligt med deltagarna avtalat schema.
9. Betalningsmottagarens bank tar emot krediteringsunderlagsfiler från Bankgirot.
10. Överföring sker från Betalningsmottagarens banks internkonto till Betalningsmottagarens konto.

11. Bankgirot skapar och tillgängliggör redovisning av olika händelser i Autogiro via fil som skickas till betalningsmottagaren eller via Autogiro Online.
12. Betalningsmottagaren tar emot redovisningen om genomförda och inte genomförda inbetalningar och stämmer av sin kundreskontra.
13. Kontoutdrag MT950 skickas vid dagens slut till Betalningsmottagarens banks och Betalarens banks system för att stämma av dagens RIX-transaktioner. Avstämning sker mellan avstämningsfilen och internkontona (bokföringskontona).
14. Avstämningsfil skickas från Bankgirot till Betalningsmottagarens bank och Betalarens bank vid dagens slut för att bankerna ska kunna kontrollera att flödena stämmer.

Processkarta Inbetalning via Autogiro (11):

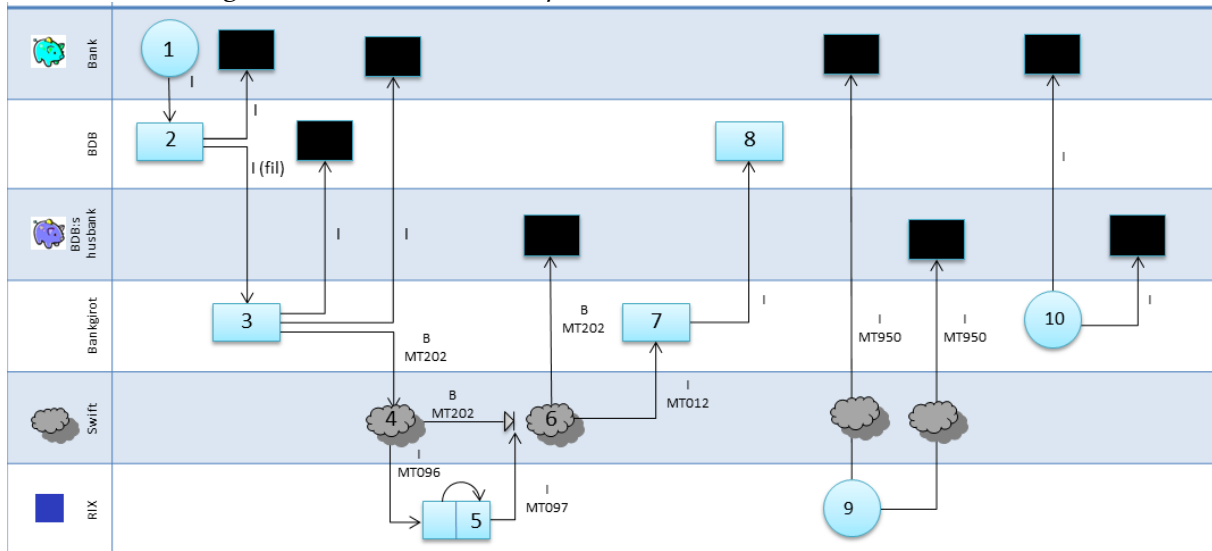
12. Kontanthantering via BDB Bankernas Depå

Exemplet beskriver hur en bank (depåkund) som deltar i Bankgirots kontanthantering använder BDB Bankernas Depå för beställning av kontanter. BDB hanterar även köp och försäljning av kontanter till företag som bedriver kassaserviceverksamhet men dessa transaktioner innefattas ej av exemplet nedan.

1. En bank önskar köpa kontanter via BDB och lägger en order till BDB via ett system som BDB tillhandahåller.
2. BDB tar emot ordern och skickar en bekräftelse på beställningen till banken. BDB sammanställer information om beställningen och skapar ett beställningsunderlag på fil som skickas till Bankgirot.
3. Bankgirot tar emot beställningsunderlaget och bekräftar med kvittens till BDB. Bankgirot skickar en avisering till banken om debitering av bankens konto (debiteringsunderlag) och initierar ett avvecklingsmeddelande via SWIFT (MT202) ställt till banken med leverans under förutsättning av verkställd avveckling i RIX.
4. SWIFT tar emot information om betalningen som läggs i vänteläge i avvaktan på avveckling i RIX och skickar en kopia av betalningen (MT096) till RIX.
5. RIX tar emot informationen om betalningen och utför avveckling mellan bankens och BDB:s husbanks konto i RIX förutsatt att täckning finns på bankens konto i RIX. Pengar flyttas från bankens konto i RIX till BDB:s husbanks konto i RIX. Bekräftelse MT097 om att avveckling skett genereras.
6. Efter bekräftelse från RIX att avveckling skett skickar SWIFT automatiskt betalningen (MT202) vidare till BDB:s husbank och skickar information MT012 till Bankgirot om att avveckling genomförts.
7. Bankgirot tar emot information om avvecklingen och skickar en kvittens på utförda betalningar till BDB.
8. BDB tar emot kvittensen på genomförda betalningar och kan påbörja leverans av kontanter till banken. Detta görs via värdetransportbolag (depåhållare).
9. Kontoutdrag MT950 skickas vid dagens slut från RIX till banken och BDB:s husbank för att stämma av dagens RIX-transaktioner.

10. Bankgirot sammanställer och skickar avstämningsfiler till bankerna och till BDB:s husbank för att bankerna ska kunna kontrollera att flödena från Bankgirosystemet stämmer med kontoutdraget från RIX.

Kontanthantering via BDB Bankernas Depå (12):

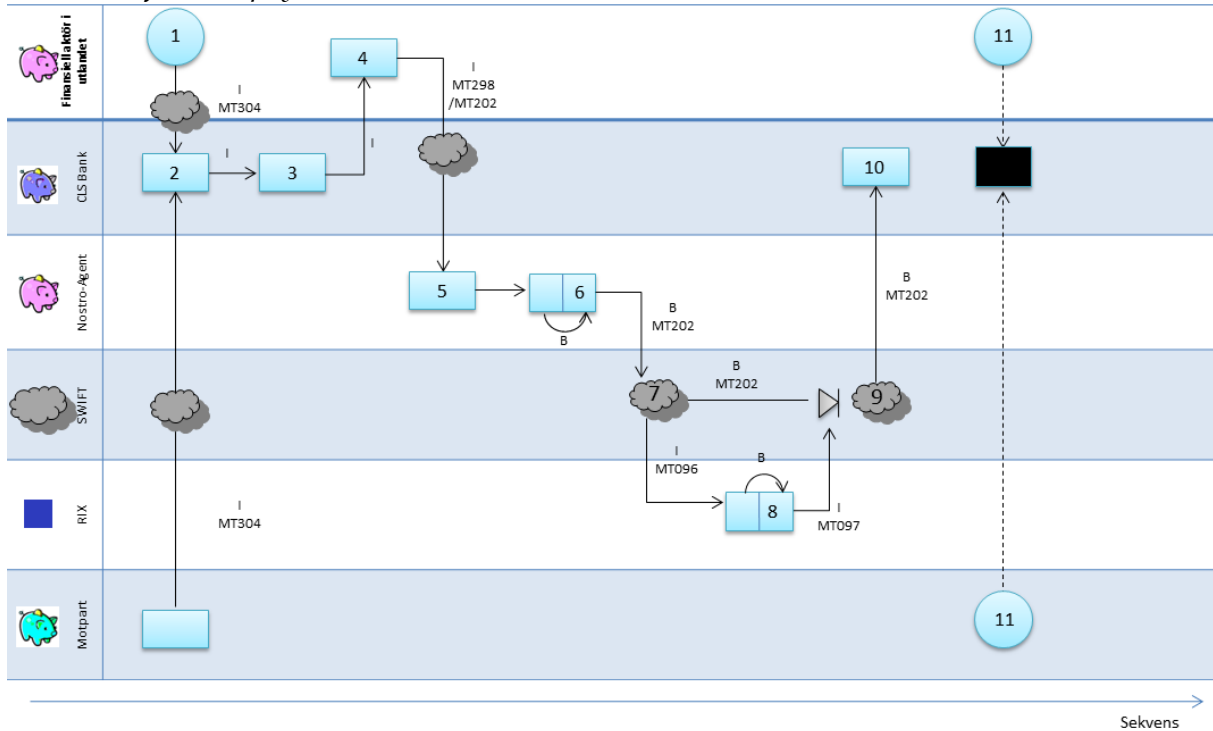
13. CLS Bank-flöde ("pay-in")

Exemplet beskriver en FX-affär (valutaväxling) då en finansiell aktör i utlandet har sålt SEK. Affären clearas av CLS Bank och avvecklas i RIX. Den Finansiella aktören är settlement member (full member) i CLS Bank, men har inte konto i RIX varför betalningen går via en svensk bank (Nostro-agent) som är medlem i CLS Bank och har konto i RIX. CLS Bank är direkt deltagare i RIX.

1. Den Finansiella aktören och dess Motpart har kommit överens om en FX-affär där den Finansiella aktören ska sälja SEK. Den Finansiella aktören och dess Motpart skickar bekräftelse på affären via SWIFT (MT304) till CLS Bank.
2. CLS Bank tar emot bekräftelserna. Matchning sker i CLS GUI-applikationen, när båda motparter skickat in sina bekräftelser.
3. På settlementdagen räknas varje settlementmedlems nettade position fram av CLS-systemet. CLS Bank meddelar den Finansiella aktören i utlandet det nettade beloppet som ska betalas in.
4. Den finansiella aktören skickar information om kommande avvecklingar (MT298) samt ett avvecklingsmeddelande (MT202) via SWIFT ställt till Nostro-agenten i Sverige.
5. Nostro-agenten tar emot SWIFT-meddelandena.
6. Nostro-agenten debiterar den finansiella aktörens Nostro-konto och skickar via SWIFT betalningen MT202 (Fin Copy) vidare till RIX mot CLS Banks konto i Riksbanken.
7. SWIFT tar emot informationen om betalningen som läggs i vänteläge i avvaktan på avveckling i RIX och skickar en kopia av betalningen (MT096) till RIX.
8. RIX tar emot informationen och validerar betalningen. RIX utför avveckling mellan Nostro-agenten och CLS Banks konto i RIX förutsatt att täckning finns på Nostro-agentens RIX-konto. Pengar flyttas från Nostro-agentens konto i RIX till CLS Banks konto i RIX. Bekräftelse till SWIFT (MT097) om att validering och avveckling skett genereras.
9. Efter bekräftelse från RIX att avveckling skett skickar SWIFT automatiskt betalningen (MT202) vidare till CLS Bank.
10. CLS Bank tar emot betalningen och bokar den i sitt system.

11. Varje part kan via CLS GUI-applikation kontrollera att betalning och avveckling är genomförd.

CLS Bank-flöde - "pay-in" (13):

14. CLS Bank-flöde ("pay-out")

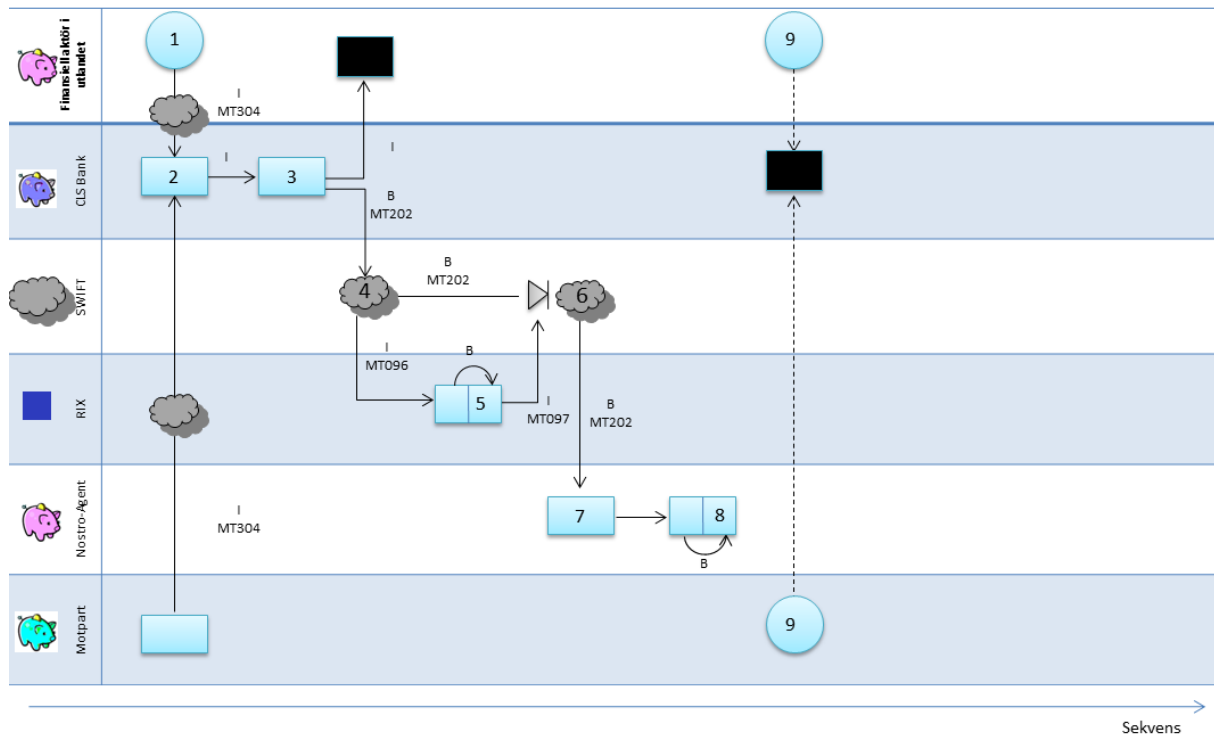
Exemplet beskriver en FX-affär (valutaväxling) då en finansiell aktör i utlandet har köpt SEK. Affären clearas av CLS Bank och avvecklas i RIX. Den Finansiella aktören är settlement member (full member) i CLS Bank, men har inte konto i RIX varför betalningen går via en svensk bank (Nostro-agent) som är medlem i CLS Bank och har konto i RIX. CLS Bank är direkt deltagare i RIX.

1. Den Finansiella aktören och dess Motpart har kommit överens om en FX-affär där den Finansiella aktören ska köpa SEK. Den Finansiella aktören och dess Motpart skickar bekräftelse på affären via SWIFT (MT304) till CLS Bank.
2. CLS Bank tar emot bekräftelserna. Matchning sker i CLS GUI-applikationen, när båda motparter skickat in sina bekräftelser.
3. På settlementdagen räknas varje settlementmedlems nettade position fram av CLS-systemet. CLS Bank meddelar den Finansiella aktören i utlandet det nettade beloppet som ska betalas ut¹. CLS Bank initierar ett avvecklingsmeddelande (MT202) via SWIFT ställt till den finansiella aktörens Nostro-agent.
4. SWIFT tar emot informationen om betalningen som läggs i vänteläge i avvaktan på avveckling i RIX och skickar en kopia av betalningen (MT096) till RIX.
5. RIX tar emot informationen och validerar betalningen. RIX utför avveckling mellan Nostro-agenten och CLS Banks konto i RIX förutsatt att täckning finns på CLS RIX-konto. Pengar flyttas från CLS konto i RIX till Nostro-agentens konto i RIX. Bekräftelse till SWIFT (MT097) om att validering och avveckling skett genereras.
6. Efter bekräftelse från RIX att avveckling skett skickar SWIFT automatiskt betalningen (MT202) vidare till Nostro-agenten.
7. Nostro-agenten tar emot betalningen.
8. Nostro-agenten krediterar motpartens konto.

¹ Detta gäller endast CLS Settlement members (full members). Det finns idag 62 banker i världen som är full members. Resterande banker och finansiella institut går via en tredje-parts bank för att avveckla i CLS.

9. Varje part kan via CLS GUI-applikation kontrollera att betalning och avveckling är genomförd.

CLS Bank-flöde - "pay-out" (14):

Sekvens

15. Leverantörsbetalning via Bankgirosystemet

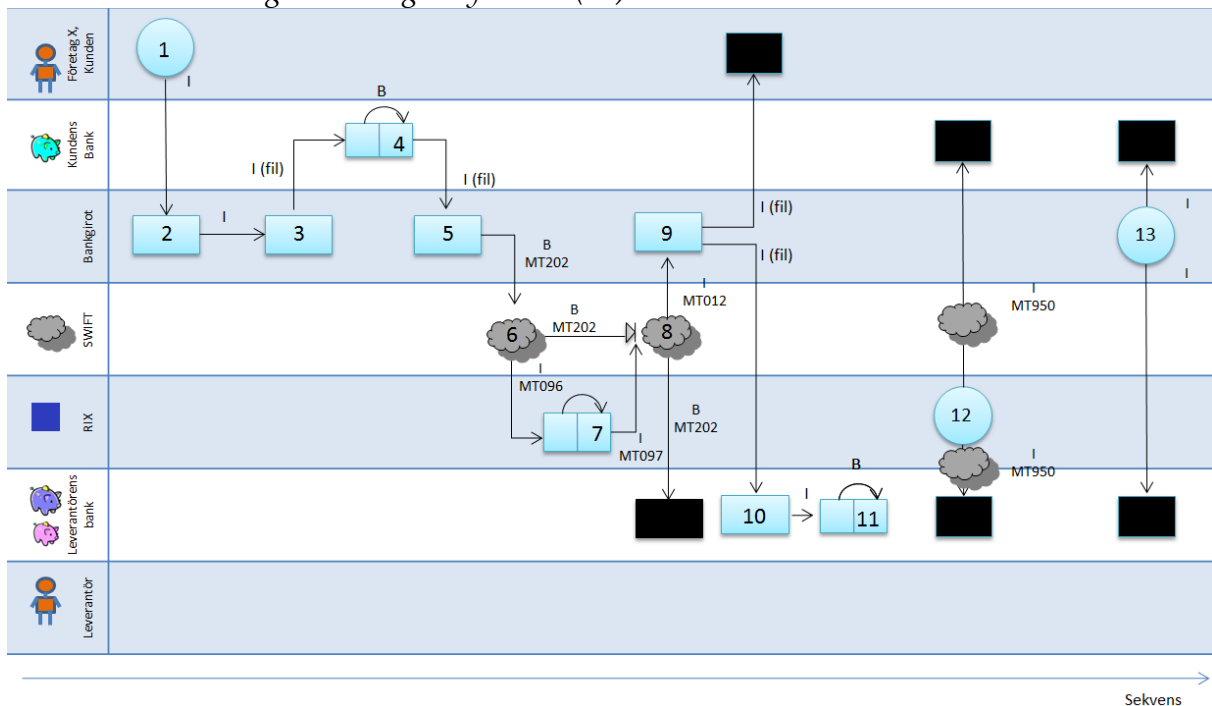
Detta exempel skildrar en leverantörsbetalning (LB) från en svensk kund till en svensk leverantör som båda är med i Bankgirosystemet. Exemplet utgår från att kunden skickar betalningsuppdraget direkt till Bankgirot, ej via sin bank.

Avvecklingen som beskrivs i detta flöde omfattar inte betalningar till Plusgiro.

1. Företag X, Kunden, registrerar en Leverantörsbetalning (LB) som ska ske till Leverantören en viss dag. Företaget skickar betalning till Bankgirosystemet hos Bankgirot.
2. Bankgirosystemet validerar betalningarna och kontrollerar när respektive betalning skall genomföras. Betalningarna läggs för bevakning i Bankgirosystemet.
3. Bankgirosystemet omvaliderar betalningen och sammanställer på betalningsdagen ett debiteringsunderlag och skickar debiteringsfråga på fil till Kundens bank.
4. Uttag sker från Kundens konto hos banken och bokförs på bankens internkonto. Inga omförsök görs om täckning saknas, uppdraget avvisas. Banken svarar Bankgirot i fil vilka debiteringar som ska stoppas (negativa svar).
5. Bankgirot sammanställer betalningar från LB i respektive clearingomgång utifrån produkt och initierar ett avvecklingsmeddelande per clearingposition. Vid stängning av clearingomgången så visas det belopp som ska avvecklas i Clearinginformationssystemet hos deltagarna. Clearingomgången stänger och blir definitiv 20 minuter innan avtalad avvecklingstid. Bankgirot initierar ett avvecklingsmeddelande via SWIFT (MT202) ställt till Leverantörens bank med leverans under förutsättning av verkställd avveckling i RIX.
6. SWIFT tar emot information om betalningen (MT202) som läggs i vänteläge i avvaktan på avveckling i RIX och skickar en kopia av betalningen (MT096) till RIX.
7. RIX tar emot informationen om betalningen och utför avveckling mellan kundens bank och leverantörens bank förutsatt att täckning finns på kundens banks konto i RIX. Pengar flyttas från kundens banks konto i RIX till leverantörens banks konto i RIX. Bekräftelse MT097 om att avveckling skett genereras.

8. Efter bekräftelse från RIX att avveckling skett skickar SWIFT automatiskt betalningen (MT202) vidare till Leverantörens bank. Information (MT012) om att avveckling genomförts skickas till Bankgirot.
9. Bankgirot erhåller informationen (MT012) om att avveckling genomförts i RIX. Bankgirot skapar och skickar krediteringsunderlag till Leverantörens bank och återredovisning till Företag X (kunden). Den avvecklade posten läggs under utförda betalningar i Clearinginformationssystemet.
10. Leverantörens bank tar emot krediteringsunderlagsfilen från Bankgirot.
11. En överföring sker från Leverantörens banks internkonto till betalningsmottagarens (leverantörens) konto i samma bank.
12. Kontoutdrag MT950 skickas vid dagens slut till Kundens och Leverantörens banks system för att stämma av dagens RIX-transaktioner. Avstämning sker mellan avstämningsfilen och internkontona (bokföringskontona).
13. Avstämningsfil skickas från Bankgirot till Kundens och Leverantörens bank för att bankerna ska kunna kontrollera att flödena i Bankgirosystemet stämmer med kontoutdraget från RIX.

Leverantörsbetalning via Bankgirosystemet (15):

16. Utbetalning av insättningsgarantin via värdeavi

Detta exempel skildrar utbetalning från insättningsgarantin via värdeavier. Riksgäldskontoret har via statligt ramavtal avropat utbetalningstjänster från s.k. ramavtalsbanker.

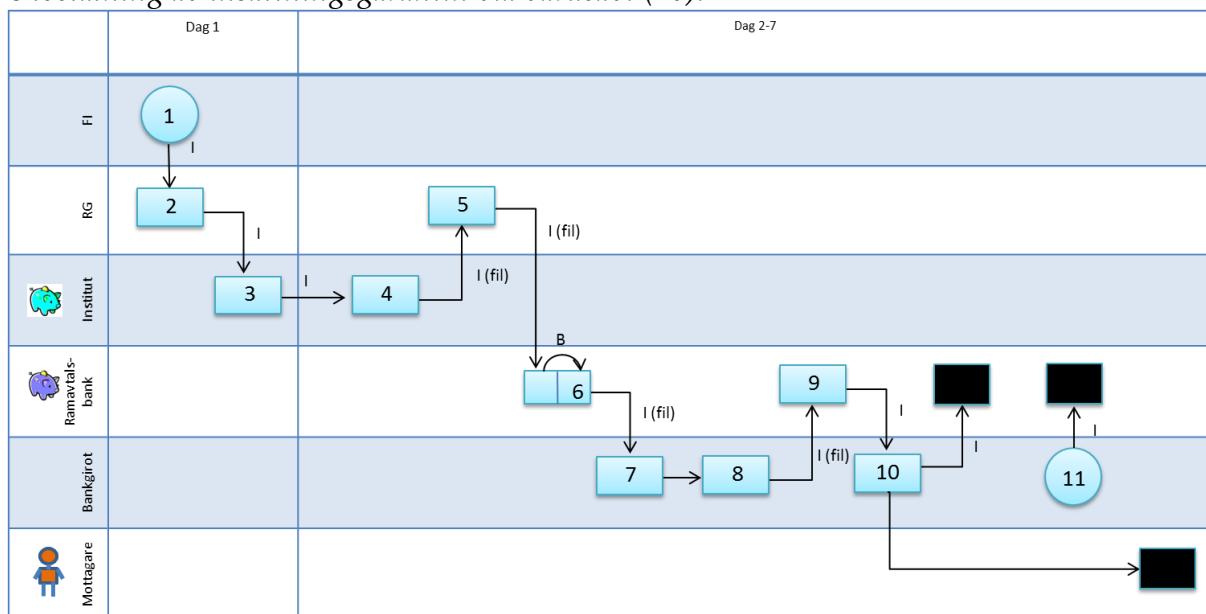
Flödet omfattar inte inlösen av värdeavi.

Insättningsgarantin kan även betalas ut via check till utlandet.

1. Finansinspektionen (FI) beslutar om aktivering av insättningsgarantin och meddelar Riksgälden (RG) (Dag 1).
2. RG tar emot informationen från FI. RG kontaktar Institutet och ger instruktion om att skicka information till RG om aktuellt saldo och kunduppgifter för att kunna fastställa den ersättning som skall utbetalas i en s k bankfil. En bankfil begärs även för uppgifter om transaktioner som är pågående till/från kunds konto (Dag 1).
3. Institutet tar emot informationen från RG (Dag 1).
4. Institutet sammanställer efterfrågade uppgifter i bankfiler som skickas till Riksgälden (senast Dag 2).
5. RG tar emot bankfiler, granskar och beslutar om utbetalning av ersättning från insättningsgarantin. RG sammanställer och skickar utbetalningsfiler vartefter till ramavtalsbank med avsikten att värdeavier senast efter 7 bankdagar (räknat från Dag 1) ska ha nått mottagaren per post.
6. Ramavtalsbanken tar emot utbetalningsfiler vartefter och bokar internt konto. Ramavtalsbanken skickar betalningsinformationen till Bankgirosystemet hos Bankgirot.
7. Bankgirosystemet validerar betalningsinformationen och kontrollerar när respektive betalning ska genomföras. Betalningarna läggs för bevakning i Bankgirosystemet enligt det datum ramavtalsbanken satt i LB-filen (detta datum kan komma att ändras i samband med framtida ramavtalsupphandlingar).
8. Bankgirosystemet omvaliderar betalningen och sammanställer på betalningsdagen ett debiteringsunderlag och skickar debiteringsfråga per fil till ramavtalsbanken.
9. Ramavtalsbanken tar emot debiteringsförfrågan. Ramavtalsbanken svarar Bankgirot i fil vilka debiteringar som ska stoppas (negativa svar).

10. Bankgirot sammanställer underlag för kontantutbetalning och skickar det till extern leverantör som skriver ut och skickar värdeavier till de kunder som RG har angett i utbetalningsfilen. Bankgirot registrerar samma underlag i det interna registret KUR (Register för Kontantutbetalningar) för att hålla ordning på vilka avier som lösts in samt återförts till den som beställt avierna. Bankgirot skapar och skickar återredovisning till ramavtalsbanken.
11. Avstämningsfil över beställda värdeavier skickas från Bankgirot till ramavtalsbanken för att ramavtalsbanken ska kunna kontrollera att flödena i Bankgirot stämmer.
12. Mottagarna av insättningsgarantin tar emot värdeavi via postgången senast 7 bankdagar räknat från Dag 1.

Utbetalning av insättningsgarantin via värdeavi (16):

17. Betalning i realtid (BiR) exemplifierat genom en Swish-betalning

Detta flöde skildrar en betalning i realtid (BiR) som exemplifieras genom en Swish-betalning från en privatperson till en annan. Händelse 1-9 sker i realtid.

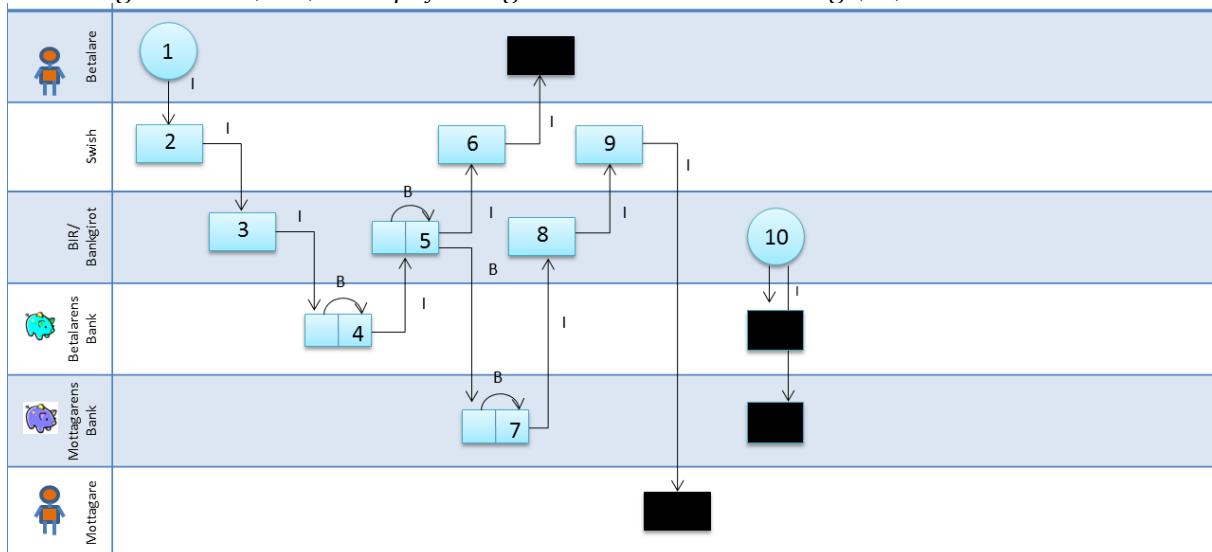
En Swish-betalning förutsätter att betalaren har Swish och BankID installerade och aktiverade. Detta exempel utgår från att även mottagaren har Swish och BankID installerade och aktiverade. Tjänsten använder i dagsläget mobiltelefonnummer som alias för användarnas konton.

Meddelandeformen i flödet följer i huvudsak ISO20022. Exemplet utgår från att debetkontroll görs.

1. En privatperson (Betalaren) önskar genomföra en betalning genom tjänsten Swish till en annan privatperson (Mottagaren). Betalaren loggar in i Swish-applikationen och registrerar den betalning som man önskar genomföra och identifierar sig via BankID.
2. Swish tar emot betalningsförfrågan och kontrollerar att Betalaren och Mottagaren är anslutna till Swish. Swish skickar en betalningsinstruktion till BiR/Bankgirot.
3. BiR/Bankgirot tar emot betalningsuppdraget och validerar betalningstransaktionen. BiR/Bankgirot skickar en debetförfrågan till Betalarens bank.
4. Betalarens bank tar emot förfrågan och genomför kontroller. Betalarens bank debiterar Betalarens konto och krediterar internt konto. Därefter skickas en betalningsbekräftelse på genomförd betalning till BiR/Bankgirot. Om täckning saknas på Betalarens konto skickas ett felmeddelande och betalningen avvisas.
5. BiR/Bankgirot tar emot och validerar bekräftelsen. BiR/Bankgirot utför avveckling mellan Betalarens bank och Mottagarens bank förutsatt att täckning finns på Betalarens banks konto i BiR. Pengar flyttas från Betalarens banks konto i BiR till Mottagarens banks konto i BiR. Betalningen skickas till Mottagarens bank. Information om att avveckling genomförts skickas till Swish.
6. Swish tar emot information om genomförd betalning. Swish skickar en bekräftelse ("push") på genomförd betalning till Betalaren genom Swish-applikationen.
7. Mottagarens bank tar emot betalningen och utför kontroller. Mottagarens bank krediterar Mottagarens konto och debiterar internt konto. Därefter skickas en bekräftelse av genomförd kreditering till BiR/Bankgirot.

8. BiR/Bankgirot mottar och validerar bekräftelsen på genomförd kreditering. BiR/Bankgirot bekräftar att betalningstransaktionen är accepterad och genomförd av Mottagarens bank. Information om att kreditering gjorts av Mottagarens konto skickas till Swish.
9. Swish tar emot information om genomförd kreditering. Swish skickar en bekräftelse ("push") på genomförd betalning till Mottagaren genom Swish-applikationen.
10. BiR/Bankgirot skapar och skickar kontoutdrag 3 eller 4 gånger per dag till Betalarens och Mottagarens banker.
11. Betalarens och Mottagarens banker tar emot kontoutdragen och stämmer av mot interna konton.

Betalning i realtid (BiR) exemplifierat genom en Swish-betalning (17):

→

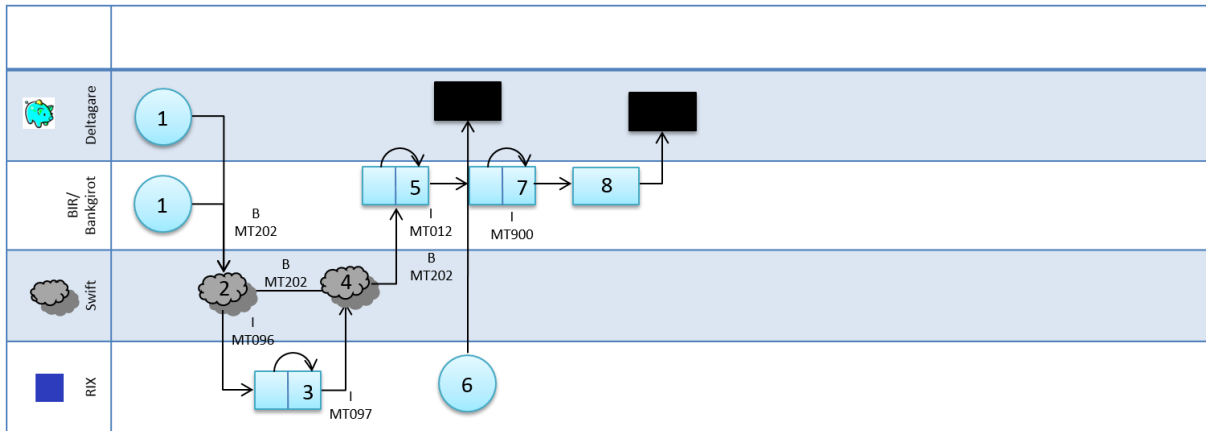
18. BiR - Finansiellt flöde - Insättning

Detta flöde skildrar Insättning i det finansiella flödet för betalning i realtid (BiR). Aktuellt flöde efterföljs av flöde 19; BIR - Finansiellt flöde - Uttag. Swish-Betalningar sker över dagkonto 07.15-15.45 och nattkonto 15.45-07.15.

Det finansiella flödet för BiR genomförs enligt s.k. *cycle management* där automatisk insättning från Deltagare till BiR-systemet behandlas vid två tillfällen per dygn (07.00 respektive 14.45). Deltagarna för över likvid från RTM till PRT LOM i RIX kl.07.00. Stegen som beskriver insättning i aktuellt flöde sker därmed två gånger under ett dygn.

1. BiR och/eller bank initierar (ca 07.00 respektive 14.45) ett betalningsmeddelande (MT202) via SWIFT för insättning till BiR:s klientmedelskonto.
2. SWIFT tar emot information om betalningen (MT202) som läggs i vänteläge i avvaktan på avveckling i RIX och skickar en kopia av betalningen (MT096) till RIX.
3. RIX tar emot informationen om betalningen och utför avveckling mellan deltagarna och Bankgirots klientmedelskonto. Bekräftelse MT097 om att avveckling skett genereras.
4. Efter bekräftelse från RIX att avveckling skett skickar SWIFT automatiskt betalningen (MT202), samt information (MT012) om att avveckling genomförts skickas till BiR-systemet.
5. BiR-systemet tar emot betalningen MT202 och information MT012 om att avveckling genomförts och bokför insättningen på spegelkontot i BiR. BiR-systemet bokför sedan insättningen på deltagarens avvecklingskonto (dag/natt).
6. RIX skapar debiteringsbekräftelse MT900 som valfritt kan skickas via SWIFT till deltagarna.
7. Nattkontots saldo överförs internt i BiR-systemet till dagkontot 07.15. Trafik övergår från dagkonto till nattkonto 15.45.
8. BiR-systemet skapar kontoutdrag för aktuell period (07.35 samt 16.05) som skickas till deltagarna.

Processkarta BiR – Finansiellt flöde - Insättning (18):

Sekvens →

19. BiR - Finansiellt flöde - Uttag

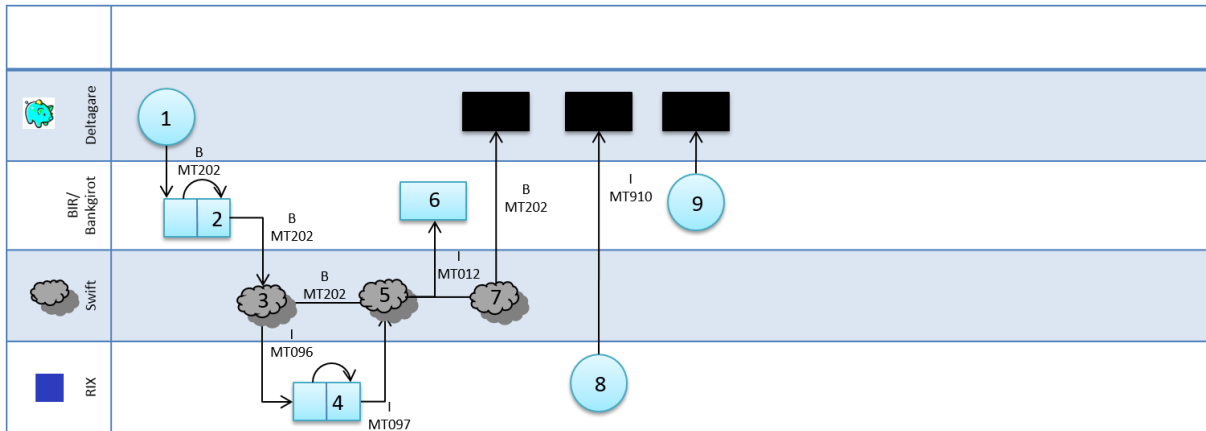
Detta flöde skildrar uttag i det finansiella flödet för betalning i realtid (BiR). Aktuellt flöde föregås av 18. BIR - Finansiellt flöde - Insättning. Swish-Betalningar sker över dagkonto 07.15-15.45 och nattkonto 15.45-07.15.

Det finansiella flödet för BiR genomförs med start i steg 2, enligt s.k. *cycle management* där automatiskt uttag av Dagkontots saldo från BiR-systemet för insättning till Deltagarens konto i RIX behandlas i vid ett tillfälle per dygn (15.45). Det är därutöver möjligt för deltagaren under RIX öppettid att skicka en betalning enligt steg 1 till BiR varvid BiR systemet skapar en ny MT202 med FIN COPY för avveckling i RIX och kreditering av deltagaren.

När flödet inleds har betalningstrafiken övergått från dagkonto till nattkonto.

1. Bank skickar information om MT202 utan FIN Copy till BiR-systemet med begäran om uttag.
2. Deltagarnas avvecklingskonto (dag) debiteras och spegelkontot i BiR krediteras. BiR-systemet initierar ca 15.45 ett betalningsmeddelande (MT202) via SWIFT.
3. SWIFT tar emot information om betalningen (MT202) som läggs i vänteläge i avvaktan på avveckling i RIX och skickar en kopia av betalningen (MT096) till RIX.
4. RIX tar emot informationen om betalningen och utför avveckling mellan Bankgirots klientmedelskonto och deltagaren. Bekräftelse MT097 om att avveckling skett genereras.
5. Efter bekräftelse från RIX att avveckling skett skickar SWIFT automatiskt information (MT012) om att avveckling genomförts till BiR-systemet.
6. BiR-systemet tar emot information om att avveckling genomförts MT012 och bekräftar uttaget.
7. SWIFT skickar automatiskt betalningen (MT202) till deltagarna. Deltagarna tar emot betalningen MT202 och bokför insättningen internt.
8. RIX skapar krediteringsbekräftelse MT910 som valfritt kan skickas via SWIFT till deltagarna.
9. BiR-systemet skapar ca 00.20 kontoutdrag för aktuell period från föregående dygn som skickas till deltagarna.

Processkarta BiR – Finansiellt flöde - Uttag (19):

Sekvens →

20. Köp med Mastercard/Visa i Sverige

Exemplet avser en svensk kund som handlar en vara i Stockholm med ett chipförsedd svenskt bankkort (Visa eller MasterCard) utfärdat av Kortutgivande bank. Köpet sker i SEK. Butiken (med beteckning "Merchant" i det internationella kortsystemet) har ett avtal med en Inlösare om att få betalt för transaktioner som genomförs med i det internationella kortsystemet godkända kort. Kortet presenteras i en butiksterminal. Eftersom kortet är ett chipkort kan PIN-koden verifieras lokalt i butiksterminalen (off-line PIN).

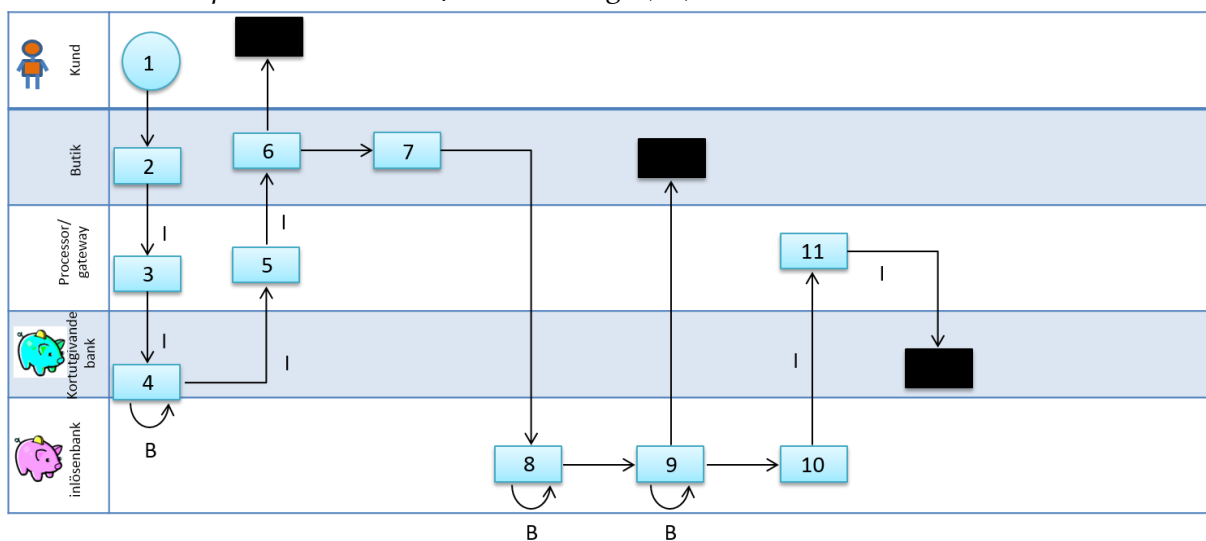
1. Kunden handlar en vara i en butik i Stockholm med sitt kort och bekräftar köpet med sin PIN-kod i terminalen.
2. Butiksterminalen skickar en auktorisationsfråga via en processor eller gateway som med hjälp av kortnumret vidareförmedlar frågan till Kortutgivande bank. Kontroll görs om kortet är spärrat eller ej samt om tillräckligt belopp finns på kontot (saldokontroll) för att genomföra köpet. Beloppet reserveras på kontot.
3. Processor eller gateway vidareförmedlar auktorisationsfrågan till Kortutgivande bank med hjälp av kortnumret. Kontroll görs om kortet är spärrat eller ej samt om tillräckligt belopp finns på kontot (saldokontroll) för att genomföra köpet. Beloppet reserveras på kontot.
4. Kontroll görs om kortet är spärrat eller ej samt om tillräckligt belopp finns på kontot (saldokontroll) för att genomföra köpet. Uttaget reserveras på kundens konto. Kortutgivande bank returnerar svar till processorn om att belopp finns på kontot.
5. Processorn loggar informationen från Kortutgivande bank och skickar svar till Butiken/terminalen.
6. Förutsatt positivt svar från Kortutgivande bank skapas en köptransaktion varefter Butiken lämnar ut vara plus kvitto till Kunden.
7. När dagens försäljning är avslutad gör Butiken ett dagsavslut i terminalen och alla köptransaktioner skickas i en bunt till Inlösaren.
8. Inlösaren läser in filen med transaktionerna från butikens dagsavstämning påföljande bankdag och krediterar Butikens konto med motsvarande belopp (bruttoutbetalning). För konto i annan bank sker utbetalning via den svenska Dataclearingen.

9. Serviceavgifter debiteras Butiken månadsvis i efterskott och föregås av en avisering med en sammanställning över månadens transaktioner samt tillhörande avgifter.

10. Inlösenbanken skickar en clearingfil till processorn.

11. För att debitera kortinnehavaren skickar Inlösenbanken en clearingfil till processorn för vidare förmedling till Kortutgivande bank via MasterCard och Visa. Tidigare gjord reservation släcks ut (punkt 2 ovan).

Processkarta Köp med Mastercard/Visa i Sverige (20):

21. Betalningsflöden avseende derivatclearing Nasdaq - initial och variation margin - SEK flöden

Detta SEK-flöde skildrar den dagliga hanteringen hos Nasdaq av medlemmars kontantflöden avseende säkerheter (collateral) och cash settlement hos Nasdaq Clearing. Hos Nasdaq clearas och avvecklas derivat, såsom fixed income, aktier index och commodities.

Varje medlem har för ändamålet ett särskilt konto (s.k. collateral custody account) hos Nasdaq Clearing. Medlemmar har också bankkonto(n) hos någon/några av Nasdaqs settlementbanker och Nasdaq har bankkonton hos varje settlementbank.

För att uppfylla sina förpliktelser mot Nasdaq, måste varje medlem tillföra tillräckliga säkerheter för att täcka de dagliga säkerhetskraven. Såväl kontanta som icke-kontanta säkerheter kan ställas av medlemmarna. Flödet som beskrivs nedan avser endast kontanter.

1. Nasdaq beräknar medlemmens säkerhetskrav dagen innan avveckling och gör detta tillgängligt för medlemmen fr.o.m. ca kl.21.30 (tillgängligt genom GUI, API och web, beroende på vilken access typ/uppkoppling som medlemmen valt).
2. Medlemmen genomför eventuella justeringar av ställda säkerheter senast kl. 09.30 på avvecklingsdagen. Om inte säkerhetskraven täcks av ställda säkerheter, kommer en direct-debit-instruktion att skickas av Nasdaq för att täcka underskottet med kontanta medel. Vid överskott, kommer medlem att krediteras via en direct credit-instruktion genom vilken kontanta medel utbetalas till medlems bankkonto hos någon av Nasdaqs settlementbanker. Tidpunkten 9.30 utgör deadline för medlemmen att ställa säkerheter innan direct-debit-instruktion skickas till Settlementbanker.
3. Vid underskott i ställda säkerheter, skickar Nasdaq kl. 09.45 en direct-debit-instruktion till berörda Settlementbanker genom ett SWIFT-meddelande (enligt bankens önskemål, MT101, MT103, MT202, MT204 - detta skiljer sig åt mellan banker) om att debitera underskottet på medlemmens bankkonto hos Settlementbanken samt att kreditera Nasdaqs bankkonto hos Settlementbanken.
4. Settlementbanken debiterar medlems bankkonto och krediterar Nasdaqs bankkonto enligt instruktion från Nasdaq. Settlementbanken skickar en bekräftelse på betalningen via SWIFT MT910 eller MT942 till Nasdaq och kan vid önskemål från medlemmen skicka en debiteringsbekräftelse till medlemmen.
5. När samtliga direct debit-instruktioner bekräftats av Settlementbankerna skickar Nasdaq instruktion via SWIFT (MT101, MT103, MT202) till berörda Settlementbanker

om att överföra överskott från Nasdaqs bankkonto hos Settlementbanken till Nasdaqs OMX LOM i RIX.

6. Settlementbanken tar emot instruktionen och Nasdaqs bankkonto hos Settlementbanken debiteras. Settlementbanken skickar en bekräftelse till Nasdaq via SWIFT (MT900 eller MT942). Settlementbanken initierar ett meddelande via SWIFT (MT103 eller MT202) ställt till Nasdaq med leverans under förutsättning av verkställd avveckling i RIX.

7. SWIFT tar emot information om betalning (MT103 eller MT202) som läggs i vänteläge i avvaktan på avveckling i RIX och skickar en kopia på betalningen (MT096) till RIX.

8. RIX tar emot information om betalningen och utför avveckling mellan settlementbank och Nasdaq förutsatt att täckning finns på settlementbankens RIX-konto. Nasdaqs OMX LOM krediteras. Bekräftelse om att avveckling skett genereras (MT097).

9. Efter bekräftelse (MT097) från RIX om att avveckling skett skickar SWIFT automatiskt betalning (MT202 alternativt MT103) vidare till Nasdaq och skickar information (MT012) till settlementbanken om att avveckling genomförts.

10. Instruktion skickas av Nasdaq till RIX för att överföra medel från Nasdaqs OMX LOM i RIX till Nasdaqs bankkonton på de settlementbanker från vilka utbetalning till medlem skall ske. Nasdaq initierar ett meddelande via SWIFT (MT202 eller MT103) ställt till settlementbanken med leverans under förutsättning av verkställd avveckling i RIX.

11. SWIFT tar emot information om betalning (MT103 eller MT202) som läggs i vänteläge i avvaktan på avveckling i RIX och skickar en kopia på betalningen (MT096) till RIX.

12. RIX tar emot information om betalningen och utför avveckling mellan Nasdaq och settlementbanken förutsatt att täckning finns på Nasdaqs RIX-konto. Nasdaqs OMX LOM i RIX debiteras. Bekräftelse om att avveckling skett genereras (MT097).

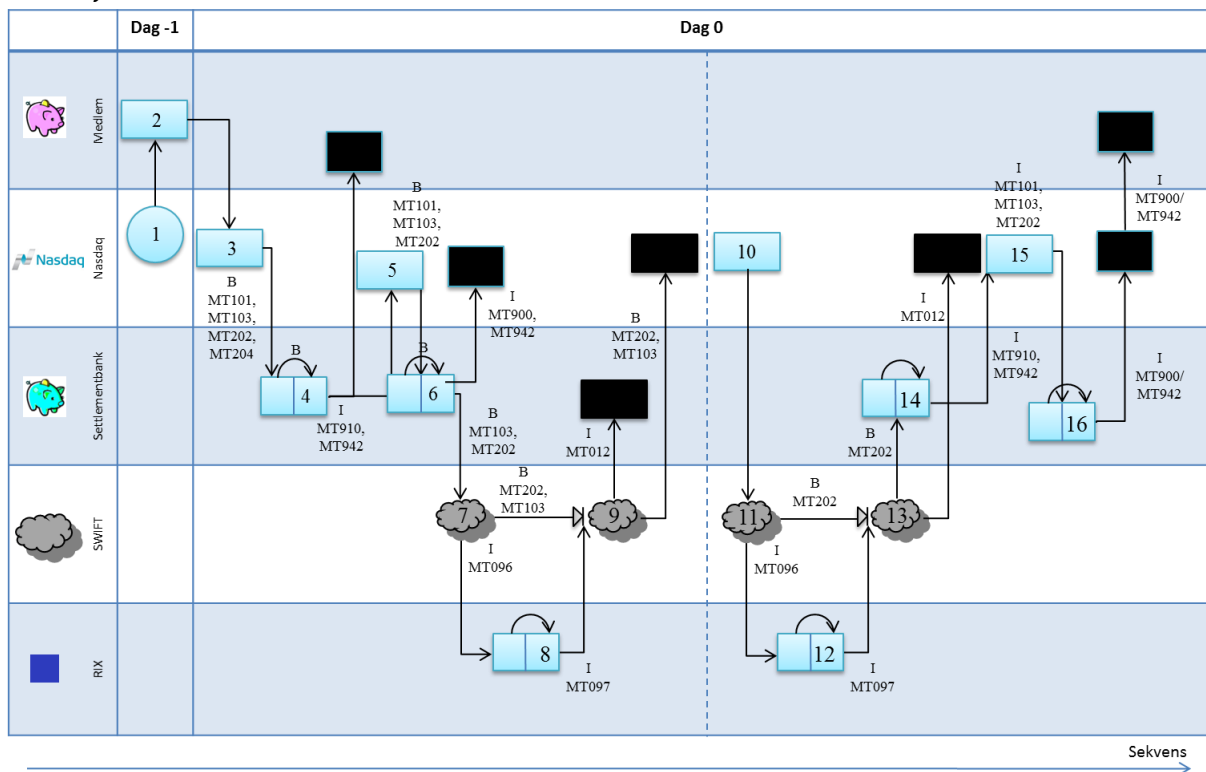
13. Efter bekräftelse (MT097) från RIX om att avveckling skett skickar SWIFT automatiskt betalning (MT103 eller MT202) vidare till settlementbanken och skickar information (MT012) till Nasdaq om att avveckling genomförts.

14. Settlementbanken tar emot information om betalningen. Nasdaqs bankkonto hos settlementbanken krediteras. Settlementbanken konfirmerar via SWIFT (MT910 eller MT942) till Nasdaq.

15. Senast kl.14.00 skickar Nasdaq direct credit-instruktioner via SWIFT (MT101, MT103 eller MT202) till berörda settlementbanker för att betala ut kontanter till medlemmar som har överskott hos Nasdaq.

16. Settlementbanken tar emot information om betalningen. Settlementbanken debiterar Nasdaqs bankkonto samt krediterar medlemmens bankkonto. Settlementbanken bekräftar debiteringen genom att skicka en MT900 eller MT942 till Nasdaq. Settlementbanken kan vid önskemål skicka en bekräftelse på betalningen via SWIFT MT910 eller MT942 till medlemmen.

Processkarta Betalningsflöden avseende derivatclearing Nasdaq - initial och variation margin - SEK flöden (21):

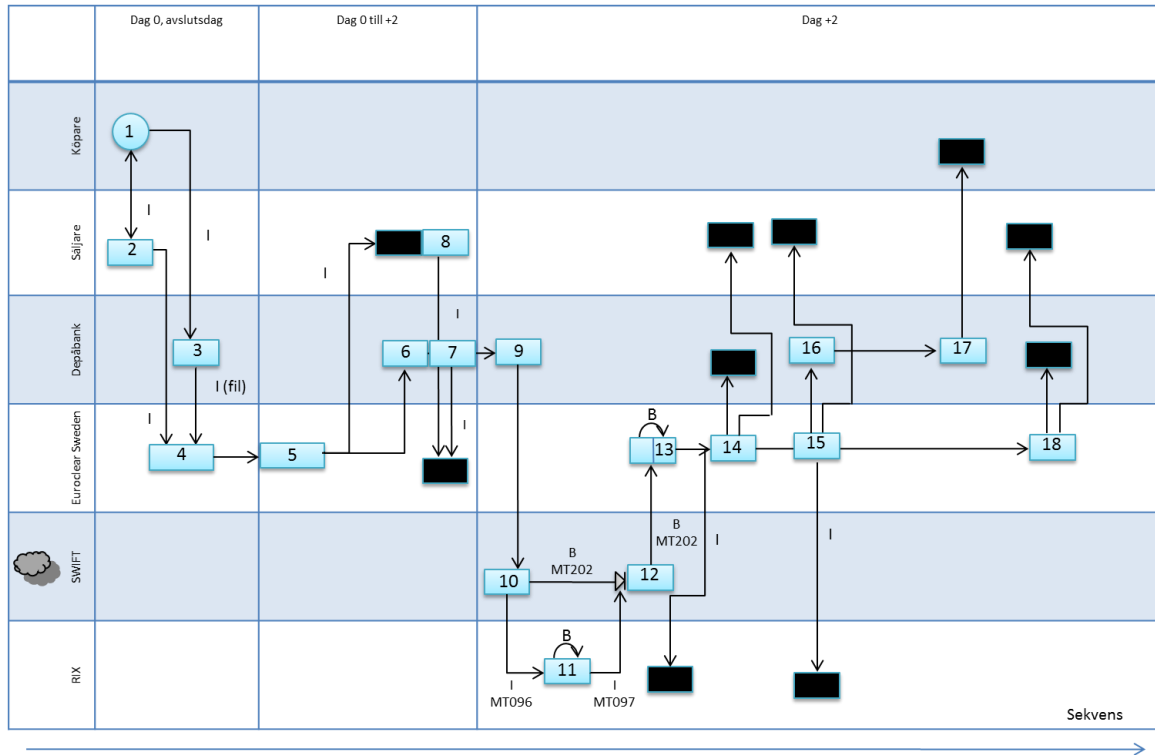
22. OTC-handel

OTC-handel (Over The Counter) är värdepappershandel som genomförs utanför reglerade erkända handelsplatser, såsom börsmarknader. OTC-handel sker således bilateralt och direkt mellan två parter. Köparens svenska depåbank och säljaren är medlemmar hos Euroclear Sweden. Depåbanken är även medlem i RIX och likvidbank i Euroclear Swedens system.

1. Köparen (en utländsk bank) överenskommer om handel (köp) med en säljare (en svensk fondkommissionär). Överenskommelsen involverar ett kontrakt med villkoren för transaktionen som innehåller alla nödvändiga detaljer som parterna har kommit överens om. Kontraktet är juridiskt bindande. Köparen vidareförmedlar de överenskomna detaljerna för transaktionen (köpinstruktionen) till sin svenska depåbank.
2. Säljaren skickar en instruktion för sin del av transaktionen (säljinstruktionen) till Euroclear Sweden (ES).
3. Depåbanken skickar en instruktion för sin kunds del av transaktionen (köpinstruktionen) till ES.
4. Båda delarna av OTC-affären skickas in i ett försystem till ES:s transaktionssystem. I detta system "för-matchas" instruktionerna baserat på obligatoriska matchningsfält. Resultatet av detta, själva transaktionen, sparas i försystemet tills avvecklingsdagen. Så länge som transaktionen är kvar i försystemet, så är det möjligt att ändra detaljerna (utom ISIN och Account Operator) och det är möjligt för båda parter att ensidigt makulera sin instruktion.
5. ES skickar svar på att matchning skett (/matchningsstatus) till depåbanken och säljaren.
6. Depåbanken och säljaren mottar matchningsstatus.
7. Depåbanken skickar en affärsinsättning till ES. Affärsinsättningen (ATAI) skickas antingen samtidigt som köpinstruktionen skickas till ES eller på kvällen före avvecklingsdagen, och innehåller det värdepapperskonto värdepapperna ska levereras till.
8. På kvällen dagen före avvecklingsdagen skickar säljaren ett affärsuttag till ES. Affärsuttaget (ATAU) innehåller det värdepapperskonto värdepapperna ska levereras från och är en förutsättning för att ES ska kunna genomföra avveckling av transaktionen.

9. På avvecklingsdagen överför depåbanken likviditet för sitt samlade behov av avveckling till sitt likvidavvecklingskonto (LAK) i ES. Detta görs via SWIFT.
10. SWIFT tar emot informationen om betalningen som läggs i vänteläge i avvaktan på avveckling i RIX och skickar en kopia av betalningen (MT096) till RIX.
11. RIX tar emot informationen om betalningen och utför avveckling mellan depåbankens RIX-konto och det RIX-konto som administreras av ES, förutsatt att täckning finns på underförvararens konto i RIX. Bekräftelse MT097 om att avveckling skett genereras.
12. Efter bekräftelse från RIX att avveckling skett skickar SWIFT automatiskt betalningen (MT202) vidare till ES.
13. ES tar emot betalningen MT202 och bokar in pengarna på underförvararens likvidavvecklingskonto hos ES samt skickar information om betalningen till Riksbankens system COLIN som genererar information till RIX.
14. ES kontrollerar att säljarens värdepapperskonto har tillräckligt antal värdepapper och att depåbanken förfogar över likviden (täckningskontroll). En klarmarkering görs av avvecklingsinstruktionerna och information skickas från ES tillbaka till depåbanken och till säljaren om att affären är klarmarkerad, d.v.s. klar för avveckling. När affären är klarmarkerad, är den "oåterkallelig".
15. Avveckling (bokning) sker av dagens klarmarkerade transaktioner (sker för penningmarknadsaffärer kl. 08.00 och tre gånger per dag för alla affärer, klockan 10.00, 12.00 och 14.00 och för FOP kl.17.00). Avvecklings-/avstämningsinformation skickas till depåbanken och motparten (efter varje avveckling eller end of day, olika värdepappersinstitut har olika rutiner) samt till Riksbankens system COLIN som genererar information till RIX. Avvecklingen triggar i sin tur kontobokningar.
16. Depåbanken och säljaren tar emot klarstatus samt avvecklings-/avstämningsinformation från ES.
17. Depåbanken utför inbokning av värdepapper på kundens depå hos depåbanken och utbokning av likvid från kundens likvidkonto hos depåbanken till sitt internkonto, samt skickar en bekräftelse till kunden om att avveckling utförts. Detta görs antingen direkt efter mottagande av klarstatus eller efter att avvecklingsomgången slutförts (olika värdepappersinstitut har olika rutiner).
18. Euroclear skickar en bokföringsfil till depåbanken och säljaren.

Processkarta OTC-handel (22):

Aktörer och System

I följande text finns aktörer och infrastruktur beskrivna som är kopplade till beskrivna transaktionsflöden. För en beskrivning av fler utländska aktörer hänvisar vi till rapporten *Utländska Betalningsflöden - Så funkar det!*

Bankgirot

Bankgirot som ägs av bankerna är den centrala aktören vid förmedling av massbetalningar mellan bankerna i Sverige. Bankgirot tillhandahåller betalningsprodukter och tjänst för clearing och avveckling.

Bankgirosystemet är öppet för alla banker som är verksamma i Sverige. Vid betalning används bankgironummer vilket inte är ett konto utan en adress som pekar på valfritt bankkonto. Bankkontot kan därför bytas utan att det påverkar användningen av de betalningsprodukter som är kopplade till bankgironumret. Totalt använder cirka 70 procent av de svenska företagen Bankgirots betalningstjänster. Bankgirot tecknade under 2008 avtal om att VocaLink tar över drift och utveckling av Bankgirot. Idag hanteras samtliga direct debet transaktioner (autogiro) via VocaLink. På uppdrag av Svenska Bankföreningen sköter Bankgirot dessutom produktionen av betalningsprodukten DCL (Dataclearingen).

Varje dag behandlar Bankgirot upp till 15 miljoner betalningar till ett värde av 50 miljarder, med toppdagar på mer än 110 miljarder kronor. Bankgirot ansvarar även för att skulder och fordringar mellan banker regleras hos Riksbanken för flöden som t.ex. VISA och MasterCard, allt detta inom ramen för Bankgirots Clearing och Avvecklingstjänst. Under hösten 2012 produktionsatte Bankgirot betalningssystemet Betalningar i Realtid (BiR), som karakteriseras av snabbhet och tillgänglighet med förmågan att hantera sekundsnabba transaktioner dygnet runt under årets alla dagar. För närvarande ingår nio deltagare i BiR. Det första betalflödet som kopplats till Betalningar i Realtid är den mobila lösningen Swish, som i december 2012 lanserades av sex svenska banker.

NASDAQ OMX Stockholm

NASDAQ OMX Stockholm AB (NASDAQ OMX) är den centrala marknadsplatsen för handel med bland annat aktier, premieobligationer, konvertibler, warranter, obligationer och börshandlade fonder i Sverige. Dessutom erbjuds handel i svenska, finska, norska och danska derivat såsom aktieoptioner, indexoptioner, räntederivat, aktie- och indexterminer samt vissa OTC derivat. Under perioden jan - okt 2015 genomfördes i genomsnitt 253 332 aktietransaktioner på svenska marknaden genomförts med en sammanlagd omsättning på 17 miljarder SEK per dag.

NASDAQ OMX Clearing

NASDAQ OMX Clearing Aktiebolag bedriver verksamhet som rör clearing av derivattransaktioner. För dessa transaktioner fungerar NASDAQ OMX Clearing som central motpart. Det innebär att NASDAQ OMX Clearing går in som säljare till alla köpare, och köpare till alla säljare. Både den köpande och säljande parten får därmed NASDAQ OMX Clearing som motpart.

Storbanker

Det finns idag fyra storbanker som tillsammans har en marknadsandel om närmare 80 procent av inlåningen hos de svenska privat- och företagskunderna. Storbanken som beskrivs i detta avsnitt avser en bank vars funktioner är minsta gemensamma nämnare med de fyra stora affärsbankerna Nordea, SEB, Svenska Handelsbanken och Swedbank. Andra stora finanskoncerner med stark ställning i Sverige är Danske Bank, SBAB, Länsförsäkringar och Skandia.²

Storbanken fungerar som finansiell intermediär och förmedlar finanstjänster, så som in- och utlåning, betalningar, kontantförsörjning samt placeringar åt både privatpersoner och företag. Storbanken är deltagare i RIX-systemet, i Euroclear Sweden för clearing och avveckling av värdepapper, i OMX för clearing och avveckling av derivat, i Bankgirot för betalningsförmedling inbegripet clearing och avveckling samt i CLS för clearing och avveckling av valutatransaktioner. Clearing och avveckling genomförs av storbanken för egen och dess kunders räkning, men är även en tjänst som tillhandahålls åt mindre banker och andra finansaktörer.

Korttransaktioner

Bankerna tillhandahåller kort till privatpersoner och företag för att genomföra betalningar och ta ut pengar i uttagsautomater. Genom korttransaktioner har behovet av kontanter i samhället minskat.

Nostro- och Lorokonton

För att kunna göra en betalning i en annan valuta än den inhemska använder sig banker ofta av banker i andra länder. Om en svensk bank exempelvis vill göra betalningar i US dollar, öppnar banken ett konto (nostrokonto) hos en amerikansk bank. Kontot kan liknas vid ett vanligt transaktionskonto från vilket in- och utbetalningar görs. Den amerikanska banken kallas korrespondentbank och deltar i sin tur i det amerikanska betalningssystemet genom vilket betalningarna kan slussas vidare till den slutliga betalningsmottagaren. De större bankerna ingår på detta sätt i nätverk med korrespondentbanker i många länder. På motsvarande sätt har svenska

² Bankföreningen: http://www.swedishbankers.se/Sidor/3_Bankfakta/Svensk%20bankmarknad/De-fyra-stora%20bankerna.aspx

banker konton i kronor för utländska banker (lorokonton) och hanterar den utländska bankens betalningar i kronor från detta konto.

PlusGiro

PlusGiro är en girofunktion, som ingår i Nordea, för betalningsförmedling mellan konton som innehas av företag. Betalningar mellan plusgirokonton sker genom överföring inom en reskontra i Nordea. Betalningar från andra banker till plusgirokonton avvecklas i RIX.

Statliga betalningar

Genom upphandlade ramavtal med Riksgälden tillhandahåller s.k. ramavtalsbanker betalningstjänster för de svenska myndigheterna. Myndigheternas betalningar består bland annat av utbetalningar av pensioner, barnbidrag, försörjningsstöd och studiemedel. Bankerna ansvarar även för att förmedla inbetalningar till myndigheter, däribland skatteinbetalningar från företag och privatpersoner. För att uppnå en effektiv likviditetsförvaltning koncentreras de statliga betalningarna i en koncernkontostruktur hos Riksgälden.

Riksbanken

Riksbanken har bland annat i uppdrag att främja ett säkert och effektivt betalningsväsende. Inom ramen för denna uppgift har Riksbanken ett operativt ansvar för RIX, det system som gör det möjligt för bankerna att säkert genomföra stora elektroniska betalningar mellan varandra.

Avveckling

Riksbankens system RIX är det svenska systemet för stora betalningar och den centrala knutpunkten i det svenska betalningssystemet. Systemet, som tillhandahålls av Riksbanken, möjliggör överföringar mellan banker utan att få exponeringar med kredit- eller likviditetsrisk. Samtliga betalningar mellan banker och andra aktörer hanteras genom RIX. Idag ingår 29 deltagare i systemet, däribland de fyra storbankerna, clearinghusen, Riksbanken samt Riksgälden. Under 2015 genomfördes varje bankdag omkring 17 000 transaktioner. I omsättning motsvarar detta ca 430 miljarder kronor per bankdag.

Avveckling av betalningar i RIX sker enligt principen om bruttoavveckling i realtid (real time gross settlement, RTGS). Överföring av betalningar sker på elektronisk väg mellan de konton som RIX-deltagarna har hos Riksbanken. Det innebär att betalningar avvecklas en och en, och att de medel som överförs till deltagarnas konto omedelbart blir tillgängliga för betalningar. Täckningskontroller för betalningarna sker i RIX, men bankerna pantsätter värdepapper i Euroclear Sweden för att få kredit i RIX-systemet. Information om dessa värdepapper förmedlas mellan Euroclear Sweden och RIX.

Kontantförsörjning

Riksbanken svarar för landets försörjning av sedlar och mynt. I ansvaret ingår bland annat att tillhandahålla kontanter, att förstöra sedlar och mynt som inte går att använda samt att ta emot sedlar som är ogiltiga. Via ett kontor tillhandahåller Riksbanken kontanter till bankerna. Bankerna, eller deras ombud, distribuerar sedan kontanterna vidare till handeln och allmänheten.

Riksgälden

Riksgälden är den myndighet som ansvarar för statens finansförvaltning. I detta ingår följande ansvarsområden: agera internbank åt svenska staten, ta upp lån och förvalta statsskulden, ge statliga garantier och krediter, hantera insättningsgarantin och investerarskyddet samt ansvara för statens hantering av banker i kris.

Statens internbank

Myndigheternas in- och utbetalningar görs via bankkonton i de s.k. ramavtalsbanker som Riksgälden har skrivit ramavtal med. Dessa bankkonton är knutna till Riksgäldens toppkonton i en koncernkontostruktur i varje ramavtalsbank. På toppkontona sker nettning av myndigheternas in- och utbetalningar. Flera gånger varje dag överförs likviditet mellan toppkontona i ramavtalsbankerna och Riksgäldens SCR konto (Statens Centralkonto i Riksbanken) för att antingen täcka underskottet eller tömma överskottet på toppkontona. Riksgälden ger också lån till myndigheterna för investeringar och myndigheterna placerar sitt tillfälliga likviditetsöverskott på konton hos Riksgälden.

Statsskuldsförvaltning

Riksgälden finansierar och förvaltar statsskulden genom att låna och placera pengar både i Sverige och i utlandet. Framförallt lånar Riksgälden pengar av stora institutioner (centralbanker, banker, pensionsfonder, försäkringsbolag m.fl.), Auktioner av SEK-dominerade statsobligationer och statsskuldsväxlar sker via NASDAQ OMX och värdepappren registreras under löptiden hos Euroclear Sweden. På grund av statens stora volymer har Riksgälden en viktig funktion i att förse systemet med likvider tidigt på morgonen varje bankdag.

Statliga garantier och krediter

Riksgälden ställer ut statliga garantier och ger lån till företag och projekt efter beslut av riksdag och regering för att underlätta investeringar i infrastruktur som till exempel att bygga broar och vägar. Riksgälden har till uppgift att granska de finansiella säkerheter som olika kärnkraftsbolag ställer för att säkerställa den finansiering som behövs för att ta hand om producerat kärnavfall.

Finansiell stabilitet

Riksgälden har en central roll i statens åtgärder för att värna finansiell stabilitet och konsumentskydd. Riksgälden är ansvarig myndighet för bankkrishantering s.k. resolution. Riksgälden har också hand om insättningsgarantin som är ett konsumentskydd. Instituterna som är anslutna till insättningsgarantin har Finansinspektionens tillstånd att ta emot kunders pengar på konto. Garantin träder i kraft om ett institut går i konkurs eller när Finansinspektionen beslutar att insättningsgarantin ska träda in. Insättningsgarantin ersätter kapital och upplupen ränta upp till 950.000 kronor per person och institut.

Euroclear Sweden

Sedan oktober 2008 ingår VPC AB i Euroclearkoncernen. I februari 2009 ändrades VPC:s legala namn till Euroclear Sweden (ES).

ES är både värdepappersförvarare och clearingorganisation och tillhandahåller tjänster mot emittent, mellanhand och investerare, gällande emission och hantering av finansiella instrument, samt clearing och avveckling av affärer.

ES tillämpar bruttoavveckling gällande både värdepapper och betalningar. I ES system kontrolleras varje instruktion med avseende på betalningsförmåga och värdepapper innan de klarmarkeras under avvecklingsdagen. Betalningsförmågan för varje transaktion i svenska kronor kontrolleras mot likviditeten på likvidbankernas centralbankskonton (LSA) i ES. En motsvarande kontroll görs på samtliga clearingmedlemmars konton (CMA) för att tillse att inte transaktionerna överstiger uppsatta limiter. Likvidbankerna för transaktioner i svenska kronor är alla medlemmar i RIX. Vid avveckling och täckningskontroll har ES fått möjlighet att, för Riksbankens räkning, ge kredit till likvidbankerna mot att Riksbanken får säkerheter i godkända värdepapper. Bankerna pantsätter värdepapper i ES för att få kredit i samband med täckningskontroller av de betalningar som sker i RIX-systemet. Information om dessa värdepapper förmedlas mellan ES och RIX.

Betalningar i samband med förfall av värdepapper och corporate actions (exempelvis utdelningar) administreras också av ES. I vissa fall sker betalning i samband med avvecklingen via centralbankskonton i ES och Riksbanken och i andra fall sker betalning via Bankgirot.

CCP

Tidigare fanns endast en central motpart (CCP) för central motpartsclearing. Numera sker central motpartsclearing via någon av flera centrala motparter. NASDAQ OMX Clearing AB bedriver central motpartsclearing för aktie-, ränte- och råvaruderivat samt repor och hanterar därmed den risk som en öppen position mot en transaktionsmotpart för med sig. I Sverige clearar EuroCCP och LCH

aktietransaktioner från Large och Mid Cap-listan på NASDAQ OMX nordiska börser. SwapClear är den del av den centrala motparten LCH.Clearnet Ltd som hanterar ränteswappar i olika valutor däribland ränteswappar denominerade i svenska kronan. Framöver väntas även ytterligare aktörer erbjuda clearingtjänster för ovanstående produkter.

Emittent

En emittent är en institution som ger ut värdepapper, exempelvis en bank som ger ut certifikat, en stat som ger ut statsobligationer eller ett företag som ger ut aktier.

Avista

Avistakursen är det pris som till exempel ett värdepapper har just nu på marknaden vid direkt leverans. Det pris som till exempel ett värdepapper har för leverans och betalning i framtiden kallas terminskurs.

BDB Bankernas Depå

BDB Bankernas Depå AB bildades 2005 med syfte att effektivt kunna balansera överskott och underskott av kontanter på marknaden samt hantera uthämtning och inlämning hos Riksbanken.

BDB ansvarar för flera depåer runt om i landet. I egenskap av depåägare köper och säljer BDB kontanter till och från kunder som antingen är bankinstitut eller företag som driver kassaserviceverksamhet. Transportverksamhet samt den fysiska hanteringen av kontanter såsom uppräknig och lagerhållning har BDB outsourcat till värdebolag.

BDB är i dagsläget den enda depåägaren i Sverige och den part som ombesörjer såväl uthämtning som inlämning av kontanter till Sveriges Riksbank.

BDB ägs med tjugo procent vardera av Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, SEB och Swedbank.

Bankomat AB (BAB)

Bankomat AB tillhandahåller kontantautomater i Sverige. Bolaget bildades 2010 och ägs gemensamt av Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, SEB, Swedbank och Sparbankerna. Genom Bankomats automater får kortinnehavaren tillgång till alla sina tjänster som kortutgivaren erbjuder, vilket bl.a. innebär kontantuttag, insättning, överföring mellan konton, ändring av PIN-kod och kontoutdrag.

Continuous Linked Settlement Bank (CLS)

CLS är en organisation för clearing och avveckling av valutatransaktioner. I dagsläget avvecklas 18 olika valutor via CLS, däribland svenska kronor. Övriga valutor är: amerikanska dollar, australiensiska dollar, brittiska pund, danska kronor, euro, hongkongdollar, israeliska shekel, japanska yen, kanadensiska dollar, koreanska won, mexikanska peso, norska kronor, nya zeeländska dollar, schweizerfranc, singaporedollar, sydafrikanska rand och ungersk forint.

I CLS kan deltagarna göra betalningar som uppstått till följd av valutatransaktioner på ett sätt som är utformat för att eliminera den allvarligaste typen av avvecklingsrisk som förknippas med valutatransaktioner ("principal risk"). Via CLS avvecklas alla betalningar enligt principen betalning mot betalning. Detta uppnås genom att medlemmarna har konton - ett för varje valuta - i CLS och över dessa konton avvecklas båda leden i valutatransaktionen samtidigt. Avveckling sker upp till fem gånger om dagen.

CLS ägs av användarna och huvudkontoret ligger i USA, vilket innebär att Federal Reserve Bank of New York har huvudansvaret för tillsyn och övervakning av CLS. CLS övervakas dock gemensamt av de deltagande valutornas centralbanker (däribland Riksbanken).

Swish

Swish är en mobil betaltjänst som innebär att man med en app i mobilen kan göra överföringar i realtid mellan privatpersoner dygnet runt alla dagar i veckan. Betalningarna avvecklas via Bankgirots betalsystem Betalningar i Realtid (BiR).

Swish lanserades i slutet av 2012 som ett samarbete mellan Danske Bank, Handelsbanken, Länsförsäkringar, Nordea, SEB samt Swedbank och Sparbankerna. I november 2013 anslöt Skandia till samarbetet och under 2014 anslöts både Ica Banken och Sparbanken Syd. Under sommaren 2014 lanserades även möjligheten för privatkunder att använda Swish för betalningar till anslutna företag, föreningar och organisationer. Det är öppet för fler banker och finansiella institut att ansluta sig till det gemensamma regelverket.

SWIFT

SWIFT är en medlemsägd organisation som driver ett världsomspännande nätverk för utbyte av finansiella meddelanden. Ett SWIFT-meddelande kan bland annat vara en instruktion att överföra medel. Själva överföringen (avvecklingen) sker sedan i RIX.

VP-nätverk (VPN)

VP-nätverk är krypterade Virtuella Privata nätverk. Visa:s VP-nätverk heter VisaNet och Mastercards VP-nätverk heter Banknet. Enkelt uttryckt är det genom dessa nätverk som kortutgivare och kortinlösare binds samman vid korttransaktioner.

BankID

BankID är en e-legitimation som gör det möjligt för företag, banker, organisationer och myndigheter att både identifiera och ingå avtal med privatpersoner på Internet. BankID är en elektronisk ID-handling som är jämförbar med pass, körkort och andra fysiska legitimationshandlingar.

De banker som utfärdar BankID till privatpersoner är Danske Bank, ICA Banken, Ikano Bank, Handelsbanken, Länsförsäkringar Bank, Nordea, SEB, Skandiabanken, Sparbanken Syd, Swedbank och Ålandsbanken. Tillsammans har dessa banker 8 miljoner Internetbankskunder som har möjlighet att använda BankID e-legitimation i Internet- och mobilbanker, hos myndigheter, kommuner och privata företag. Under 2016 beräknas närmare 2 miljarder transaktioner att utföras med BankID. En överväldigande majoritet av alla som idag använder e-legitimation har valt BankID. Andra utfärdare av e-legitimationer är t.ex. Telia.